

Jacob Fabricius

*Amaranter Eller Några Poetiska Tankar Wid
Åtskilliga Tilfällen yttrade Af Jacob Fabricius Och
nu efter des död tilhopa bundne och i liuset framgifne*

Trykt hos Lars Salvius, Stockholm 1744.

[– Läs mer om verket här](#)

Det avbildade exemplaret tillhör Kungl. biblioteket.

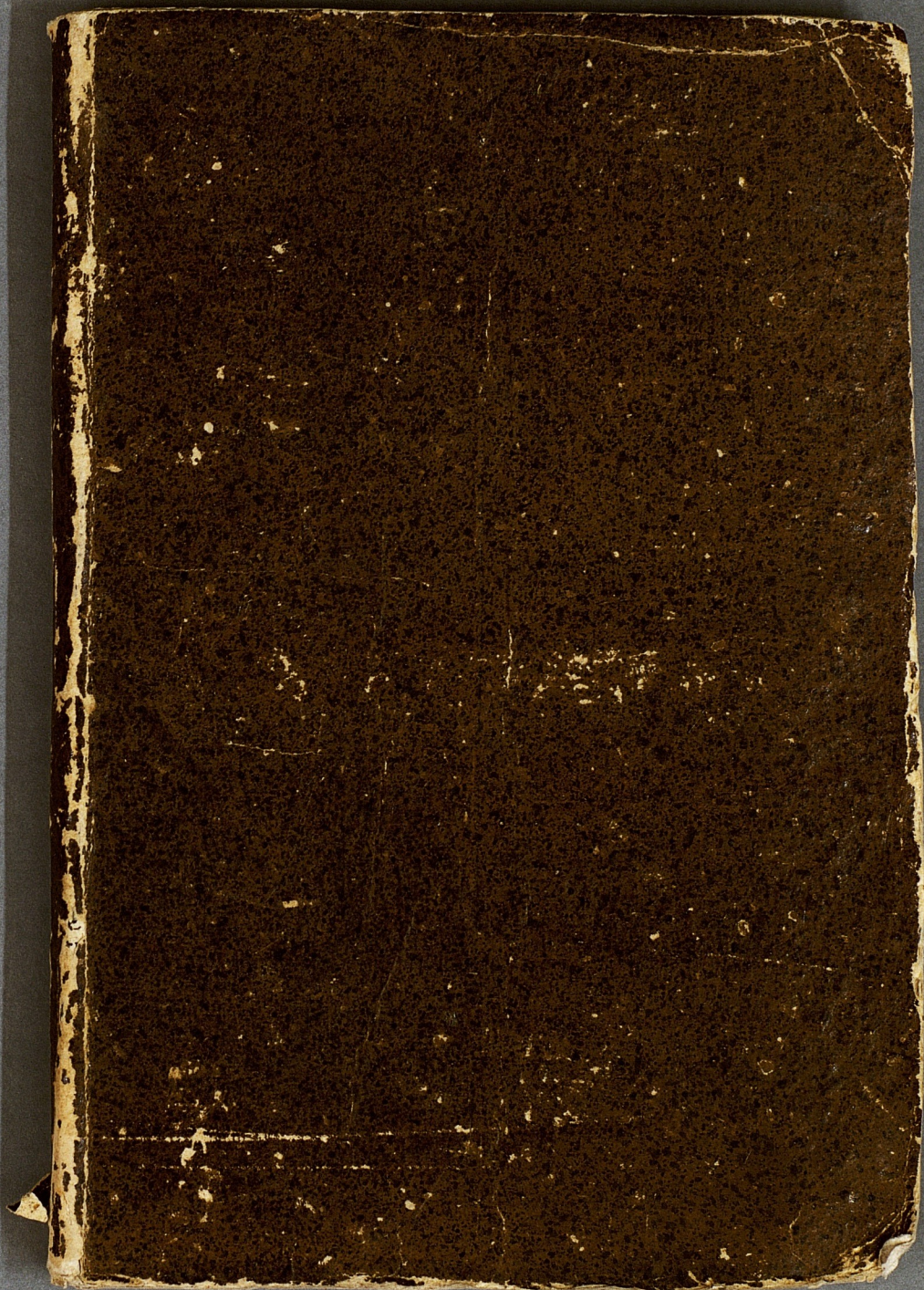
Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Kungl. biblioteket och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:

<https://lb.se/författare/FabriciusJ/titlar/Amaranter/faksimil?om-boken>

Permanent länk (URN):

<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb2428191-faksimil>

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM

Vitt. Sv.

1700-1829

Ex. B

FABRICIUS, J.

Ex. A. n. Vitt. Sv.

AMARANTER

Eller

Skågra POETISKA

Sångar

Wid

Åtstilliga Tilfällen uttrade

af

JACOB FABRICIUS

Och nu efter des död tilhopa bund-
ne och i liuset framgifne.

STOCKHOLM,

Trykt hos LARS SALVIUS.

1744.

ALMA MATER

STUDENT RECORDS

1910-1911

WILLIAM H. HARRIS

Class of 1911

Graduated June 1, 1911

At the University of

Wisconsin

Madison, Wis.

Class of 1911

June 1, 1911

Den
Högwälborna Eröfen
Eröfen CHARLOTTA
CATHARINA
VON PSILANDER

En öf:

Den
Högwälborna Fru
Baronessan
Fru SOPHIA
HELENA
VON PSILANDER

Mina nådiga Gynnarinnor.

3
A hwilka ögon skulle jag wäl
heldre detta skänka
Än Edra, som af uplyst wett
och liuslig mildhet blänka.

Så lånen hit Er ögons lius, I Ad-
la Systrar två,
Dch se'n et prof af wördnan min i
desse bladen få.

De äro minne utaf den, som I han
wärdig funnit,
Alt hedra med Er höga gunst, som mig
så högt har bundit,
Alt tid och död, ja ingen ting, min
wördnads eld förtär,
För Eder dygd, som älskat den, jag
öfwer alt haft får.

Uck, när min tanka stundom går til
denna tid tillbaka,
På den jag, jemte kärlek, seck Er dy-
ra wänskap smaka,
Så

Så blir jag i et ögnablick liksom i
Himlen förd,
Men minnet af så stor förlust gör
straxt min ro förstörd.

Mitt ljufwa nöje är förbi; Er dyra
wänstaps låga
Får jag nu ej på annar sätt, än ge-
nom pennan, åga;
Men desse ämnen äro dock min största
sinnes ro,
Min minnes rot wil alrahålst wid
desse fjällor gro.

Så lät min sinnen litet få i desse nö-
jen beta,
Och til Er ljufwa wänstaps skänk de
sanna grunder leta:
Hwad bragte Eder, Ädla två, med
ömhet samna om
Et främmand par, som obekant til
Edra strander kom?

Uck! mon jag nu förmäten är, i det
jag derpå swarar,
Att sanna dygden bland sitt folk sig ha
stigt uppenbarar:
Et ögnakast, den första blick, emellan
dygdigt folk,
Är ofta bästa wänskaps grund, ja
dygdens rätta tolf.

De Adla själar röja sig på stunden
för hwar andra,
Här är et hemligt Sympatie, hwar på
man ej får flandra:
Då räknas intet rang och Guld, ej
Ädelt blod och namn,
Man måste älska dygdens kraft, än
skönt i ringa Hamn.

Det är en ädel wänskaps drift, som
utan winst på lycka,
På glans och heder, präst och ståt,
sin låga wil utrycka,
Som

Som delar sig åt sann förtjenst, es
hwar han finnas må,
Och håller prof i högsta nöd, när alt
tycks undgå.

En sådan rar och Ädel dygd Han
I på oss utgutit,
Ej endast då, när jag nörnöjd i gläd-
jeskuggan sutit,
Och lefde lyflig hos mig sjelf uti en
menlös ro,
Ej wille byta, för en Thron, mitt säl-
la Herda bo.

När jag min ljufwa Herde seck et
dagligt sällskap göra,
Och såg så mången med begär hans
rena stämmor höra,
Hur mången gång har denna röst Er
Ädla hjertan rört,
I ha'n hans tal med mera frucht, än
allmän hopen, hört.

J skilde, med Ert klara ljus, de rät-
ta sinnes gåfvor,
Och, när han wiste dygden ut med
sina himla Håfwor,
Så känden J straxt hånnes bild i
Eder Egen sjål;
Ty måste denna sannings art beha-
ga Eder wäl.

Den höga förmån hade han dock kun-
nat lätt förspilla,
Om han har, som en Ängel, talt och
likwäl lefwat illa,
Men Eder fasta rena dygd tog hög-
sta ro der i,
Alt, på den toma dygdens ban, få
något sällskap si.

Med andacht hörde J de ord, som
han i förkan förde,
Med mildhet nämne J hans namn,
när han det intet hörde
Med

Med öfwerflöd af nåd och gunst up=
fyllte J hans sinn,
När han i Edert höga hus, gick gla=
der ut och inn.

Ert sällskap fullt af ljuslighet, Ert pris
förutan smicker,
Er öron döfwa för det ljud, som af=
unds gadd framsticker,
Med nöje hwiltén J Er fot i vårt
fridsamma tjäll,
Och falla ofta lyckan wår fullkomlig,
ren och säll.

Ja, när det mörka måln brast ut, och
denna ro förstörde,
Och Herden med sin hustru song i
falla jorden förde,
Så blandad' J hans fåra mull med
Edra tårars saft:
Uck! at han wakna ej af dem och de=
ras ädla kraft.

Den Glädje = Hyddan, som sig då i
jemmers boning wände,
Som annat ej, än gråt och rop, från
alla sidor sände,
Som skrämdes swaga sinnen bort, och
fräcka kom at le,
Jecz ofta Er, som stjärnor på sin sor-
ge = Himmel se.

I tyckten Eder sakna sjelf den kära,
som bortdödde,
Och för en tröstlös lemnad wån Er
ömma hjertan blödde,
Er ögon rörda utaf gråt, med suckar
många Er röst,
Er mun dock fylld med dyra ord, med
wänskap, hjelp och tröst.

Så wisten I, i fröjd och sorg, en
wänskap utan life,
En dygd, som är så stor och rar i jor-
dens låga rife.
Tänck!

Tänck! himlen wille, i min sorg, mig
detta undret te,
Alt så hos Er, och några fler, owan-
lig ömhet se.

Hur kan jag minnas detta alt och ej
fördjupad blifwa
Isådan wördsam skyldighet, den jag
ej kan beskrifwa:

Tu mer jag honom rätt beser, ju me-
ra önskar jag,
Alt altid i den samma stå til sista lef-
nads dag.

Som han kan aldrig fyllas op, så
wil jag skyldig wara
En wördnad, utan återhåll, för E-
dra dygder klara.

En kärlek, som ej högre wil, än Eder
sälhets högd:

Det är den enda skuld, som gör den
skyldiga förnögd.

Så

Så fulfölj nu Ert dygdelopp, som
I det börjat hafwen,
Alt ädla åtrån, som ej är i låga jor-
den grafwen,
Må finna i den sanna dygd så myc-
ket tids fördrif,
Alt ingen oro nalckas må til Edra dy-
ra lif.

Om dygden, som til olycks prof är
städze lämnad worden,
Utwärtas lycka winna kan på denna
usla jorden,
Så låte himlen Eder dygd så hymnig
lycka nå,
Alt man på dygd belöning må hos
Er Exempel få.

För dygdens tilwägt wore det en winst
uti mitt tycke,
Alt lyckan stundom hägna dem, som
bära hånnes smycke,
En

En ho skull' då ej önska sig, at kunna
likna Er,
Der man båd' fågring, dygd och wett
i glans och sálhet ser.

Men himlen, som beskyddar dem,
som honom ej förgåta.

Wäl wet af sitt fördállda råd, den
båsta del utmåta;

Om lyckan blir Er wrång ell' blid,
så är Er sálhet stor.

Den rubbas ej af tidens lopp, som
på et ewigt groor.

De fåra ark, som komma nu i Edra
dyra händer,

Utwisa ock, at dygdens tjenst til ewig
nyttá lánder:

Så ofta J uppå dem sen, så kom-
men hág et par,

Som för Er wánskap, dygd och wett,
oándlig wórdnad bar.

Så

Så länge desse skatter tre i werden
byrtan finna,
Så länge tro och tacksamhet i rena
hjertan brinna,
Så länge något Tryck är til, som
wisar tankars art,
Stu Edra namn i ära stå, Ert ryck
te lysa klart.

Swarmed jag framhårdar, med bestånd
dig wärdsam tilgifwenhet,

Dögdwålborna Gröfens

Och

**Dögdwålborna Fru
Baronessans**

Ödmjuka Tienarinna

HEDVIG CHARLOTTA NORDENFLYCKT.

Benågne Läsare!

 Ar äro någre få arck, til din
tjenst samlade, dem du, wid
ledige stunder, kan genomläsa.
Om du tager ro i Verser, så
tör här wara några, som ut-
märka en Poetisk åder, fast deß Älgare al-
drig warit mon om, at med flit uprensa
den samma. Tankarne och innehållet af
dem äro ej eller at förkasta: de bestå måst
uti allwarssamma ämnen, och lära såles-
des icke bringa något nöje til andra, än
dem, som älska tårra sanningar i behage-
lig dräkt.

Du lærer undra, min Läsare, deröfwer,
at man låter en så liten samling utgå på
Trycket, hwilken ej eller i någon ord-
ning är författad; Men om du wil höra
ordsaken, så lär du ursäccta bägge delarne.
Det wanliga stället, som i alla företal
framdrages, at man på sina wänners trågs-
na begäran, gifwer striften i dags luset,
skulle jag ock med sanning om desse bladen
funna

funna slja; men jag skyller hâldre på mig
sjelf, och tultår, at jag hopsamlat dessa få
qwarleswor af det kâraſte jag egt, endast
i det upsât, at så se i åminnelse qwar et
kârt namn, sedan jag ej har mera at
hugna mig af.

Ut de äro så få, härflyter deraf, at de
ras Auctor aldrig ämnat dem tillsammans
i något knippe, och således kommit at för-
stingra det måsta af hwad han skrifwit på
Vers; emedan han hwarken hållit sig
sjlf, eller årnat gifwa sig ut för poet;
Men som man dageligen ser tryckas de
magraste och eländigaste skrifter, hwilka
dock finna sina Ålstare, så tror jag, at
dese med större billighet, skola winna
tycke hos någon: blifwer det ej hos många,
så är jag dock säker, at de samma hafwa
âdel smak.

För öfrigit kan mitt upsât så mycket mer
ursäktas, som jag icke af skryt, utan en-
dast af en öm nit för en kâr åminnelse
gifwer detta i luset.

Färwâl.

Betraktelse

Om

GUD och det Sälla Ewiga.

Melod: Ach was mach ich in den städten!

Gudhugens grund och styrcka,
Jord och Himla enwälds magt,
Dig bör alt, hwad til är, dyrka,
Dig är alt til fota lagt;
Du har öfwerflödig ro
I ditt Gudoms sälla bo.

Du, all wishets djupa fälla,
Du, all kärleks rena haf,
Från dig kan ej onskan qwälla,
För dig mörkret går i qwas;
Af ditt rika wishets mått
Kreaturen ha' sin lätt.

Förr än du lät tiden skrida
Uppå werdens urwärf fram,
Förr än du lät Himlen wida
Breda ut sitt glitter fram:
Satte du från minsta pricks
Fria sjädrar i sitt stich.

A

Antet

Intet för oss så klart blänker,
 Som din gudoms stolta praft:
 Intet oss så djupt nedsänker,
 Som din Styrrels dolda makt.
 Alt du är, är Solklart satt,
 Hur du gör, är oss en natt.

Alt hvad lif och intet eger,
 Hvad din kärleks anda fläkt,
 I sitt lilla väsende säger:
 Si den högstas hand och drägt.
 Om sitt ursprung vittnar alt,
 Själens bär den högsta halt.

Själens til odödlig fälla
 Har odödligit begär:
 Hvad kan hånne til freds ställa,
 Utan den oändlig är?
 I hans wishet och behag
 Ligger hånnes frihets lag.

Jord och stoft kan aldrig ställa
 Andan uti lugn och frid,
 Honom de i bojer ställa,
 Han ej annat har än strid,
 När han från sitt ursprung går,
 Och til stoftet lusta får.

Lyft dig därför ifrån gruset,
 Du, som himla:adel bär.
 Tag emot det klara ljuset,
 Som från högsta högden är,
 Det kan göra sinnet klart,
 Det ger hjertat lifsig fart.

Då, si då, du fritt får ståda,
 Dyrja själ, den dolda hand,
 Som kan creaturen råda,
 Att det sälla frihets band
 Rubbas ej til minsta trå:
 Herrans finger spela så.

Menar du, hans öga glömmar
 Det, som nedre verden bär;
 Att han endast sig utdömmar.
 För det ofwan Solen är,
 Menar du, hans hand är matt,
 Att han den i barmen satt.

Nej, ack nej, en sådan Herre
 Högsta godt ej kallas kan,
 Som sin verk båd' störr' och smärre
 Jefe hjertlig tar sig an:
 Eller kunna verken gå
 Utom skaparns rör och rå.

Kommen, creatur, tilsamman
 Utaf allahanda art,
 Sågen hwadan är Lifss-flamman
 Hwadan rörelse och fart:
 Af hwad magt I hinne ut
 Til ert ändamål och slut.

Alla med en munn tilhopa,
 Alla med et hjertans mod,
 Hörer jag er, kraftigt ropa:
 Högsta kärleks riksta flod
 Gifwer om vårt hela land,
 Och wil fukta ört och strand.

Vi ha fått den dyra kraften,
 Och vår lifsgrund är så stäld,
 Att vi kunna undgå faften,
 Som från högden blifwer fäld:
 Vi, som själ och anda fått,
 Smaka den i högre mått.

Himla-daggen gör oss rika,
 Oss, som honom ej försmå;
 Mer vi efter honom sika,
 Mera wett och dygd wi nå:
 Klippan i sin hårdhet står,
 Fast hon ymnig dags undfår.

Men jag ser dock klippor lysa
 Utaf största präst och ståt,
 När som dygdens plantor frösa
 Och sig sänka ned i gråt.
 Nej! hwi får den onda godt
 Och den goda olycks skatt?

Vi igenom grot-glas skåda
 På de ondas wålsångs lätt;
 På de frommas nöd och wåda
 Encka wi är intet mått:
 Onskan har en bråklig glans,
 Dygden bär en dolder Erans.

Utur Sorge-moln och dunder,
 Som på dygdens himmel gå;
 Höres song och glädje-under,
 De all ångslan nederflå,
 Himla-namn och guda-tröst
 Lätta dygdens sorgsna bröst.

Uppå

Uppå lyckans stolta wäder
 Och wid hånnes fagra sol,
 Wil odygden bygga städer,
 Som sku' trossa högsta Pol:
 Sol och Stad af falsker art
 Lysa, mörkna, falla snart.

Måt då ej den ondhas lycka
 Efter yttre sken och glans,
 Tusend' plågor honom trycka,
 Fast han förer stolter lans,
 Han är dock en bunden slaf,
 Går på lustans haf i qwas.

Fattigt är, med fårgör spela
 Sin person på werdens torg;
 När som Malquer börja fela,
 Wändes prål och skryt i sorg:
 Skrymtan ynklig anda tar.
 Dygden rot i hjertat har.

Jag ej undrar, at på jorden,
 Jorden, onskans foster land,
 Dygden är olycklig worden,
 At hon tryckes ned i sand,
 Wore hon här utan släck,
 Slapp hon allan sorge-bräck.

Då full' högden hånne sluta
 I sin inre kärleks samn.
 Hoptals öfwer hånne gjuta
 Ljus och lif från lifsens hamn.
 Uck! hwar fins en sådan dygd
 Uppå werdens wida bygd?

Hwad of Herren wil tilföra
 Af utvärtes ondt och godt,
 Kan egentlig icke göra
 Lycka eller olycks skätt;
 Lycka är, at vara såld
 Uti Guds och dygdens wäld.

Jag då löstna werden säljer,
 Som uti mitt inre bor,
 Himla wishet hellre wäljer;
 Den gör Själens lycka stor:
 Lycka, som tar aldrig fel,
 Blifwer jämt min närmsta del,

Hon kan tidens stormwår döda,
 Som är sinnets plågeris,
 Hon min trygga själ kan föda
 Med en utwäld nöjets spis:
 Tidens nöje renat så
 Börjar ewighetens på.

Äro drusworna så söta,
 Dem wi redan smaka på,
 Tänk! hwad Gällhet lär of möta,
 När wi midt i landet gå:
 Jag då lefwer i det hopp,
 At jag slipper dödsens fropp.

Gud, min Gud! Du äst det ankar,
 Hwarpå själen stöder sig;
 Hjelp, at ewighetens tankar
 Lösas i min rena stig:
 Du är ren, och rent är alt;
 Hwad du till din ära wälsk.

Tröste grunder för en förjande

Under egen *Melodie*.

Så Himla: mån i bödligherens rife
 Jag såg, beklädd i dyrbar qwinno:drägt,
 Men til sitt lif jag aldrig wet des life,
 Et lif, som war af högsta Guda:Slägt,
 Et lif, som bran af dygdens rena låga,
 Och för des lif båd' lif och wälfärd wåga.
 Hon bröt sig fram igenom molnens högder,
 Hon hölt sig fast wid ewighetens pol,
 Fast stormen slog, war hon dock hjertans nöjder,
 Hon wäntade snart se sin middags sol,
 Sin middags sol med fulla strålar blänka,
 Som blirt och moln i hafwet skulle sänka.
 Hon Floe het, en utwäld dyr Herdinna.
 Des Herde war, som hon, af ägta stam.
 De egde alt, hwad wert och dygd fan hinna
 I nöjets lund, och berte sina lam:
 Åh! fåra lund, när jag uppå dig tänker,
 I undrans djup jag mig med nöje sänker.
 Men nöje bort, du mig nu inter smakar,
 Et dunder:slag från högsta rätten går:
 Et slag, som hårdt mitt hela inre skakar,
 Och Floe gaf det alröwårsta får,
 Åt Eleant skull' gå från liffens parfer
 Up til den hjord, som föds på liffens marker.
 Han ordres får, han lyder, gör sig färdig,
 Han lämnar jord och wansfligheters tält,
 Han lämnar den, som han war endast wärdig
 Åf dem, som bo båd' in och utom Belt:

En bitter kalk, men blef dock söt som honung,
För säckrader af lifsens stora konung.

Hans fria själ högt öfver solen klifver,
Hon mer och mer ser tusend' rena ljus,
Wäsentlighet och sällhet hånne drifver
Från et, op til et annat frögde-hus,
Hon wil, för et, ej tusend' werdar vinna,
Hon har ej tid, jordstoftet sig påminna.

Så vinner den, som werden ej får fångsla,
Som lämnar sig i majestätets hand,
Hans själa hug ej lysna lustar ångsla,
Han ser helt fritt i ewighetens land,
Han tiden kan med ewigheten para.
Som Eleant, han fruktar ingen fara.

Du himla-hand, förlåt då, om jag frågar,
Hwi du, som styr alt af din wishets magt,
En wishet, som af idel kärlek lågar,
Och intet ondt för creaturen lagt:
Hwi du ej låt Herdinnans sol få lysa,
Hwi hon skall nu af ångslans stormar frysa?

Jag ser ditt swar, hwarwid jag roligt hwilar,
Alt dina råd wi råfna säfångt ut,
Wi anse dem för tordöns onsse-pylar,
När de gå från vårt fåra önsse-slut:
Wårt swaga wett ditt wishets djup wil mäta,
Och stoftet med sin Skapare törs tråta.

Nej, Herre, nej! förnuftets måtstock felar,
Hon räcker ej ditt wishets dolda stiel,
Hon wil jemt se den egna nyttans delar
Och årans mål upfylt til minsta priel.

Om

Du någon ting för egna nöjet brister,
Så tecknas det på vredens långa lister.

Ack! lär mig då din wilja se och göra,
Att hwila sött uti din wiskhets famn,
Så får jag se, hur' du ditt folk kan föra
Ur willors storm, uti en säker hamn,
Jag får då se, hwad creaturen gälla,
En blink, et moln, kan dem i stoftet fälla.

Du är, du war, du blifwer alltid lika.
Ditt ena allt är en oöslig lätt,
Du kan din werk ej i det minsta swika,
Du delar dem i ordning hwar sitt mått,
Ack! dela mig det minsta mått af alla,
Jag wil det godt med högsta wördnad falla.

All frukt plår ej på en gång mogen blifwa:
Den pläckas först, som första mognad har;
Tänkt himlen wil en lika handel drifwa,
En själ förs in, en annan lämnas qwar,
Den tages snart, som ljus och dygder eger,
Han giltig nog för ewigheten wäger.

Jag wil då ej af oro mera qwida
Uttöfwer den, som är i himla-bo,
Det more synd mot himlens wägar strida;
Oskäligt är misunna den sin ro,
Misunna den, som sluppit arga rånker,
Som i sin Spheer med ömhet på mig tänker.

Mitt nöje blir, äffåda Herrans under
Och i hans werk hans godhet smaka få,
Min trögga själ ej skräms af tidens dunder
När hon med Gud kan i förening stå,
A 5
När

När hon med Gud kan sällskap få och vinna,
 Nog kan hon då de sämre andar finna.

Det falska och sanna nöjet.

Mel: Gudinna den jag vördar här.

Allo tusend sköna Nymphers såg,
 Der målaren sin hvita väg
 Med salta böljan får beblanda,
 Der hundra tals med flytand slott,
 Som alla dra sin rika lott,
 Till säkra hamnen lustigt stranda.

Öfver bland den dyra skönhets hår,
 En hade helt utvalda flår,
 Hon var af wett och gwickhet riker,
 Hon var af dygdens ädla ätt,
 Hon sade, såg mig rent och rätt,
 Hvar fins det nöjet, som ej swiker.

Helt oförskräckt jag swarte så:
 Man kan sitt kåra nöje få
 Allt som man hjertats lustan wänder,
 Här nedre uti dödsens mark
 Folk nöjes måst med skal och bark,
 Men kärnan släppa de ur händer.

Här fyra lunder öppna stå,
 Hwem, som har lust, kan der ingå,
 Och utaf nöjets frukt sig föda,
 Ere lysa starkt för kropp och blod,
 En lys och stillar själens mod,
 Hon har och ger en ewig gröda.

Si här uppå den högra hand,
 Är årans stolta lund och land,
 Der blomstras Krona, Erans och Spira,
 Der Ståt och pråkt i lysning står,
 Bland tusend en knapt mognad får;
 Dock hundra tusend dem högt fira.

Si! Cæsar ibland årans tropp,
 Han stadnar i sitt halfwa lopp,
 Hans glans des egen blod utsläcker,
 Hwad är då åt ta skyn i famn,
 Sänk tiden Alexanders namn
 I glömskans afgrund äntlig täcker.

På wånster är en wållust-sal,
 Der hålls musique och daglig bal,
 Bed wika bord och mjuka sångar,
 Der Phasianæ läkra gom
 Får ej af sötna wara tom
 På kätjans barn och usla drängar.

En, mista de sin läkra spis,
 Då smälter bloden bort til is,
 Och hjertat bråns af ångslig sweda.
 Påfoglar Juno altid bra,
 På tunnan Bacchus står sig bra.
 Så kunna de sitt samwet fredda.

Men en gång går den dagen fram,
 At honungs drufwor bli til skam,
 Och Ambra sakor idel galla;
 Då Nectar krökt och blottadt står
 För minsta rena watu tår,
 Och wil för den til jorden falla.

Bal

Bak om of är en riker park,
 Af Guld och silfwer mågra stark,
 Der alt, som bara solen, lyser:
 Men alla, som der inne bo,
 De hafwa dag och natt ej ro;
 Den som dem ser, deß hjerta ryser.

Men se den Lund, som för of står,
 Der blomstras nöjet är från år,
 Der eger dygden fuller trefnad;
 Hon rinner från odödlig stam,
 Odödlig frukt hon förer fram.
 Der inne smakas guda: lefnad.

Den dyra Nymph, som detta säg;
 Blef glad i själens inre hog,
 Alt nöje ges för dygdens wänner
 Et nöje, som är rent och rätt,
 Som möglas ej på något sätt,
 Och ingen ledsnad det förbränner.

Hon sjelfwer war et dygdens barn,
 Som hölt för idel mull och skarn
 Alt hwad mot dygdens sinne sträfwa:
 Hon swor wid ewighetens lag,
 Alt dygden aldrig går i qwas,
 Deß wänner böra aldrig bäfwa.

Himla Ro
I Afsta Bo.

Funno

Kyrkoherden den
Ärewnrdige och Höglärde

SENN

Gerr PETTER
EKMAN

Och

Dygdaäbla

SENN

Bungf. SARA
TROILIA

Då de med hwarannan slöto et ouplösligit
Förbund.

Vi Nöjets lufwa lugn sin jorde-hyddas bygga,
At hon af himla stic en liten lifhet bär,
At hon wår swaga kropp för bister kjöld
kan skygga,

Och för wårt heta bröst en swaler skugga är,
At wår elendes tid sin sura smak må mista,
Det är bland önskan wår den första och den sista.
Den

Den hatar sig wist sjelf, som sig med oro qwälsjer,
 Som släcker hjertats glöd med häftig tårerflod,
 Och sinnets fria frögd åt ångslans siätrar säljer:
 En öfwerjordiff själ hon har et annat mod,
 Hon kan ej lefwa, om hon ej i nöjet hamnar,
 Hon, som sin bästa wän, förnöjsamheten fannar.

Den dyra perle: skatt, i swarta djupet finnes,
 För Moren löpa til, lifs-wägar nöje är,
 Guldkalfwen äfwen så med farligt nöje winnes,
 Alltsammans kalla wi förgånglighetens klår.
 Den hwita perlan kan en gång ej magen mätta;
 Det röda gullet ej från nöd och döden rätta.

Wår dyra ande kan sig ej af jorden mätta,
 Ehuru jorden of et målat nöje bär,
 Des nöje wil of jemt i gyllne bojor sätta,
 Och wid alt öfwerflöd, som mal, wårt lif förtär,
 En rifer ofta nog förtret för plåten lider,
 Och wid sin stinna pung af oro ångsligt qwider.

Rom, fåre du, och säg, hur' högt ditt nöje väger,
 Du, som dig mätta kan utaf en mun med wår,
 Och utaf pråkt och ståt dit halftwa lefwa eger,
 Jag tror, at wigten blir ej mera än en fjår.
 En stolter nöjets glans kan hastigt nog utsläckas,
 Ja Krona, Spira, Erans, af olycks dunder
 bräckas.

Den ro och lisa, som en werbflig wis här winner,
 Utaf sitt hufwud-bråk och höga sinne: wett,
 Ej til et stadigt och ofläckat nöje hinner;
 En ledsna har han, ja förtret för mycken swett:
 Det rena nöjets skatt, hwar skal man den då grafwa,
 Som låter sinnet ej wid falska bilder snafwa.

En

En ewig sanning är, at fåra himlen hafwer
 Allt hwad war dyra själ tilfyllest nöja må:
 Här jordens orma-gift ej himlens såd förqwaswer,
 I själen kan hon här i hjertans glädje gå.
 Det trogna hjertat med sin bön och suckans wingar
 Up öfwer jorden, til den högsta styn sig swingar.

Det nöjets Contrefait, som ofwan ewigt blifwer,
 Här nedre finna wi i twänne hjertans band,
 En jordist himmel, som et ärligt nöje gifwer,
 Et roligt Paradis ned i Ægypti Land,
 Hwar sällhets blomster jämt på nöjets qwishtar
 grönska.

I tidens bråklighet hwad kan man mera önska?

Här spisas Guda-kost, när kärlek spiran förer,
 Här wänlighet förtar en ond och afwog mine:
 Här minsta hjerte-pust den andras hjerta rörer,
 Då wänds en bitter drick til himla-nektars win:
 Här trohet håller wakt, i alla winklar följer,
 Ryshhetens fåra tjenst med nöje sängen böljer.

Låt wara, at ock här ibland kan Myrten finnas,
 Att et svartaktigt moln på himlen kommer opp;
 Dock kan den willa wext af endragt öfwerwinnas,
 Och nöjsamhetens sol förhindra molnets lopp:
 Ewa kunna, mer än en, mot alla stormar strida,
 Ewa manna upp hwar an, at himlens slut förbida.

Så tig då stilla du, som äfta nöjet ratar,
 Som har din högsta ro i kåter wällust satt,
 Och af förbuden frukt dig gerna lustigt matar,
 Sin dag är dig förwänd uti en mörker natt:
 Här sällhet delar dock sin skatt med rika göpnar,
 Här sofwer nöjet in, här nöjet ögat öpnar.

I dygdens wänner två, min Sats i skolen sanna,
 Alt äkta nöjet är en himmel på vår jord,
 Som ger med nyet sol et nytt och ljust Manna,
 Och skåtar gröner Erans omkring ert tacka bord,
 Som glädjens klara win i gyllne skålar stänker,
 Och all förtretlighet i swarta hafwet dränker.

GUD eder ädla hog up til sin himmel böje!
 Då skall er äkta Sol i dubbel lysning stå,
 Då skall Er äkta frögd bli ewigt äkta nöje,
 I skolen öfwer sol och öfwer stjernor gå,
 All sorgesfull Comet emedlertid Gud wände
 Ifrån er boning bort, och hwad er gagnar sände.

Gullkomlig Wänstap

Gluten emellan

Brudgummen den Wålborne

W W W W W

Herr CARL FRIDRIC

VON MEVIUS.

Och

Bruden den Högwålborna

W W W W W

Gröfen VILHELMINA

E: ANTONETTA

WACHTMEISTER.

Swab

Svad är, som gör, at alla werdsens delar
Förutan band, så tätt dock hänga hop?
At jordens flot, som ej har någon pelar,
Ej faller ned uti en afgrunds grop?
At himlens hwalf, som tusend kroppar samlar,
Står i balance, och ej om ända ramlar?

Hwad gör, at jord, luft, elden och det wåta
Ej fråta alt, med et inbördes frig?
At i sin twist de blifwa hjertans sata?
De skaffa fram, hwad gagnar dig och mig.
Med deras hjelp, sig alla fräken röra,
Förutan dem, wi intet kunna göra.

Hwad är, som gör, at hafwet i sin pra,
Ej swäljer upp vårt lilla bonings land?
At solens eld, at wädret wet sig styra?
At all ting blir innom sin rå och rand?
Altsammans gör den dollda högsta handen,
Hon knutit har, i all ting, wännskaps banden.

Wi se ej band, ej bojor eller spikar,
Här är et werk, som finare är gjordt:
Et präktigt werk, som ewigheten lifar,
Det är och blir för allom alt för stort;
En hemlig drift, en himla-kraft här spelar,
Som håller hop och lifwar alla delar.

Hvem är, som nog kan wännskaps bandet prisa,
Hvem är, som kan uttala all dess dygd?
Det varit har den bästa werdsens wisa,
Det är den grund, på hwilken hon är byggd.
När bandet slits, när wänskapen upphörer,
Vår alt omfull, och döden alt förstör.

B

Men

Men sälla tid, då wänskaps solen lyser,
Då hon får jämt sin låga dela ut,
Wid hannes eld ej Pitä-lappen fryser,
Fastän han är helt isig om sin trut:
En stråla kan den värsta fjölden drifwa,
Och värma nog i alla ådror gifwa.

Hwad är bewänt med oss och allt vårt göra,
Om själen ej med Gud i wänskap står,
Om samwets-agg wår hjertero förstöra,
Om wi ej gå den rätta dygdens spår?
All werdsens prast kan ej vårt sinne lätta,
Den aldrig kan wår dyra anda måtta.

Men hwilar jag uppå den fasta grunden:
Den grund, som war, som ewig wara skall,
Är jag med den i ljuffta wänskap bunden,
Då är jag trygg och fruktar intet fall,
Det högsta ljus, sitt wänskaps sten mig delar,
Och leder så, jag ej om wägen felar.

Hwad gör dig nögd, när stormen häftigt ryter,
När wåg på wåg alt öfwer skeppet går?
Är icke det? at wänskap dig ej tryter
Med Herren, som sitt låra barn ock står.
Dår får du mod, når werden dig ock hatar,
Når du din hjord i låga buskar matar.

Hwad tröstar dig, når krusan din ej rinner,
Når skeppan tom och åkren naken är?
So det gör godt: at Grannens hjerta brinner,
At han för dig en redlig wänskap bär,
Det lättar dig, at i hans sköte gjuta
Din nöd, och dig uti hans wänskap sluta.

Se på de djur, som intet wett här ega,
 Se huru de, med wänſkap, bygga bo:
 Mot wänſkap wil alt annat intet wäga,
 De tuttra hop, ſå länge den wil gro,
 Dör duſwan bort, ſi bonden ångſligt qwider,
 Och intet mer han då mot döden ſtrider.

Hwad gör det folk, ſom nya merden bygga,
 Det rena folk, ſom ſlutit här ſin ſtrid?
 De leſwa ſött, i hjertans wänſkap trygga,
 De ſkåra opp en outhörlig frid:
 En frid, ſom ſkänks af högſta wänſkaps Solen
 Som wifer ej ifrån den fälla Polen.

Ho är då til? Ho wil en mänſka heta,
 Som icke wil åtnjuta denna ſkätt:
 At få ſin hiord i wänſkaps ångar beta,
 Och hwila där helt trygg båd dag och natt?
 Göl wägen dit och drag dig fram ur öknen,
 Så får du lus, och ſlipper utur tönen.

Ken wänſkap är då Paradisets manna,
 En engla koſt, och mänſko-Slägtes band;
 Det ådla mål, der willa djur och ſtanna,
 Naturens frans, gjord af den Högſtes hand.
 Betrakta rätt deſ dyra lif och styrka,
 Såg annat alt och endast denne dyrka.

Oſ, ſom här bo ned uti dödsens rife,
 Han tager ut, ur ſjelfwa dödsens magt;
 Han parar hop två hjertan, ſom å life,
 Han klåder dem uti en helig praft,
 Han rinner up ur ſjelfwa ljuſens fälla,
 Ger dygdig ſjål och kan tilfreds of ſtälla,
 B 2 Högborz

Högborne två, som wänfkaps bandet knutit
 Från första stund med Himmelens Regent:
 Ut af hans hand är det också härslutit,
 Ut edor hog sig til hvar annan wänt:
 Så gån då in i wänfkaps lunden täcka,
 Hwar nyer sol skall wänfkap ny er räcka.

All sällhet, som Er Fäder hafwa wunnit,
 Hvars mester-dygd fring hela werden står,
 Hvars wakt och wett ha mäterligen brunnit,
 Ut deras namn i glömska aldrig går,
 Den Sällhet skall Gud öfwer Eder gjuta,
 Och ewigt i fullkomlig wänfkap sluta.

Främlingen tröstas af Tålamodet

Uti en

Brastfrift

Öfwer

Borgmästarinnan

**Fru LOUISA
 PETRE.**

Främlingen.

Så är mitt Paradis med Sorg: Cypresser
 klädt,
 En bister nordanstorm mitt själa-lusthus
 skakar;
 Lifsom

Liksom jag tänkte måst af nöjets sol bli mått,
 Så räddes mig en kalf, den liksom döden smakar,
 Mitt ambra galla blit, mitt Nectar bitter mara:
 All Babels klagosong wil sig i hjertat para.

Så ser jag werdsens lust til grundwal skugga har,
 Omlust man falla kan, der sorg och ångslan mötes,
 Der falsk Sirene: Song all hörflen of betar,
 Och hoppets flena skepp mot dålska klippor stötes.
 Den purpur biefnad är, den liljan är försvunnen,
 Hvars dyra dngde-lif war med min själ förbunden.

Är halfwa hjertat dödt, är all min glädje all?
 Hwi skall jag natt och dag med tårar kinder tvåtta
 Jag wet, allena jag, werdera nog mitt fall,
 Hwar är den hand, som plår mitt hjertas börda
 låtta;

Min morgonrädnads glans, min sol, min afton-lisa
 Upran, men strax förswan, uti och med Lovisa.

Talamod.

Med tårar dgon se sin fåra hållt på bår,
 Och blodet, som wil fort til döda blodet, stilla,
 Det är en sak, som widt naturen ofwergår;
 I sol, i grafwen se, det gör at tårar trilla,
 Men ofwerflöd bör ej et ådelt sinne drifwa,
 Et himla talamod kan tröst i själen gifwa.

En flarögd själ bör ej ta rum i ångslans land,
 Hon med en dufwoflygt til högsta skyn sig hastar,
 Hon wet, hwad hånne sker, sker af den högstas hand,
 Säll den, ja trefalt säll, som i hans sköt sig kastar.
 Hwad himlen slutit har, står icke at afböja,
 Och högsta Rättens skäl är detta: låt dig nöja.

Främlingen.

Alt wet jag, ja jag wet, alt har sitt mål och mått,
 Och Själens ro bör ej i sorgens djup fördränkas
 En sielfwa lifwet har gåt til sin himla-lätt,
 Fast sköna hyddan skall i tysta mörkret sänkas;
 Men öfwerflödigt wett och dygd, som jag nu saknar,
 Gör, at jag somnar in i gråt och wätögd wagnar.
 Fänt större mån än jag, hwars fjät min fot bör gå,
 Af ångslan hafwa djupt sitt hufwud underbuckat,
 Alt hoppet stött på grund och tron syntas naken stå,
 Misttröstan wäldet hast, och de til jorden suckat:
 Ho mycket mister bort, des sorg är ganska bitter,
 Mitt får år alt för stort, i hjertat pilen sitter.

Tålamod.

De stora fela och, det är naturens drift:
 Men när de rätta sig, sin mun i stäft de trycka,
 De wörda himlens lag och dämpa wiljans glit,
 Hwad of olyckligt syns, Gud ofta fallar inka:
 I mörkret samla wi om HErrans wishet djupa,
 Och rätt som bäst wi stå, så slinta wi och stupa.
 Det kan ju icke ske med gråt, med lät och pust,
 Alt köpa det igen, hwad döden til sig tagit:
 En tagit, men försatt i ewighetens lust:
 Begråt då icke den, som til sitt hemwist dragit,
 Begråt den usla tid, i hwilken wi här swäfsa,
 Och genom wett och dygd dit up til Sion sträfsa.

Främlingen.

Det blir der wid, den kall jag dricker tåligt ut,
 Som HErrans wisa hand helt rågat at
 mig gifwer,
 Dock

Dock står Lovisa du i minnet hvar minut,
 Til bes' min sorgsna hålit med din förenad blifwer.
 Din kärlek, dygd och wet, ej tidens räst kan tåra,
 Jag skall din hela bild i ewigt hjerta båra.

En Ros ibland Fruar,

Utmålad

uti en

Grasskrift

Öfwer

Fru Friherinnan
 ROSEN

S'kt ån Apelles med sin fina pensel dog,
 Skull efter: werdens dygd sitt wårda lof
 ej winna?

Skull hjeltars åra ej til stiernefranken hinna,
 Och dyra qwinners dygd få lysa wårdigt nog?

Fins ej så dyrbar konst; dock gifs så dryga ord:
 Om skönt min skaldens af swaghet wil bortblefna,
 När hon en Fruars Ros med råttan färg wil teffa,
 Hvars höga dygde: glans är ewig i wår nord.

Ja ewigt, i wår nord, den Rosen rosas må,
 Som drar sin ädla ått ur tappra Jarlars sida,
 De der sitt hjettemod så wida hint utspida,
 At anor hemma och fring tyssa botnen stå.

En froma Fruars ros och monster heter den,
Som eger, hwad en Fru tilfyllest kan utjira,
Som mördar öfwer alt den Högstas ris och spira,
Som wisar, at hon är en äkta himlens wån.

Jag såg, men sinnet blef i djup förundran satt,
När Herren Rosen lagt i korsets präst och plåga,
Hur Hånnes hopp och tro, de stod i liusand låga,
Hur själen war förnögd, fast kroppen swag och
matt.

Äf wishet egde hon mot andra dubbel lätt,
Som prydde hånnes ord och all des gerning jirte,
Ät witttra wishets mån des kloka sinne firte,
De sågo i des själ et rågat himla-mått.

Wett och et skarpt förstånd plår blåsa sinnet opp,
Plår ställa annat folk bak ryggen helt förkflenta:
Här woro wett och dygd med lustwa later enta,
Med Høga war hon hög, de ringas wån och hopp.

Fångsligheten, med det waka tids-fördrif,
Som är, för läckert folk, et owärderligt smycke,
War för war Himla-Ros en pest, et satans stycke,
Hon nötte annorleds sin tid, sitt dyra lif.

Des lustwa nöje war, at sörja för sitt hus:
Hur hon med hjertans gunst der inne rodret förde,
Ät kärlek för des folk twådrägt på dörren förde,
Det wet hwar en, som sett des klara dygdslus.

De sköna Rosen-barn, den Høgwålborna frukt,
Som med strid tåreflod de spåda kinder twåtta,
Och, förn' de sorg förstå, af bitter sorg sig måtta,
De äro prof utaf en wiser barna-tuft.

Et

Et sådant ömhets sten ej lyser alla barn:
 Säll den! som wet och får des strålar rätlig bruka:
 Det är en hälsam bot för ungdoms hettans siuka.
 Nog går det barnet fritt för werdlig slätjas garn.

För tidens wällust hon ej hade någon smak,
 Hon, som en sole-ros, mot himlens sol sig wände,
 Som mer och mer des tro, nit, hopp och bön uptände:
 Krus, nytt modell och ståt, hölt hon för årans
 wraf.

Sorgbundne Herre du, som qwåls i sorgens haf,
 Petnga sjelf, hwad dygd, hwad rosenluft du rönt,
 Med hwad för kärleks sten, din Ros ditt hus befrönt
 Enär des ljufwa blad dig nynnog skugga gaf.

Dock låt ej twiflans storm slå hoppets grund
 omfull,
 Låt ej i sorgers djup ditt tappra sinne sänkas,
 Men alt ditt motgångs moln af himla tröst förs
 dränkas:

Ed Rosens dyra alt är ej til stoft och mull.

Des sämsta, som dock war för allom underwärdt,
 Des sköna blad, dem har vår gamla mor förwarat,
 Til des altsammans blir med annor glans förklar at,
 Och Rosens stoft nytt lif, ja ewigt lif, förårt.

Et lif, det ewigt är, har redan hånnes sjål,
 Der hen i himlens Ed af herlig sötma luktar,
 Der Herrens nådehand med glädje hånne fuktat,
 Der nöjet stadigt är, der intet hånne qwål.

Wi egom ock et qwar, det aldrig hos oss dörr.
 Vår Friherrinnas namn, des dygdsläf och heder,
 Det sku' wi gräfwa djupt i barck, berg, sten och Ceder
 Så länge jorden ros, och himlen Solen, för.

BEATIS MANIBUS
HONESTISSIMÆ, VIRTUTUMQUE
SPLENDORE ORNATISSIMÆ,
MATRONÆ,
ANNÆ OLAVI
FILIÆ,

VIRI,
OLIM ADMODUM REVERENDI,
DN: NICOLAI ASPMAN

PAST: ET PRÆP: LINDESBER: CLARISSIMI,
CONJUGIS DILECTISSIMÆ,
HOC ULTIMI OFFICII PIETATISQUE MONUMENTUM, DIE 31.
MAIJ, QUI ERAT EXSEQUIARUM. ANN. CIOCCXXIV.
CONSECRAVIT

AROSIÆ,
EXCUBEAT GEORG: URBANUS, REG: CONS: ET
GYMN TYPOGR:

Siccine nos iterum laceras, & nostra dolore
Corda novo crucias nunc libitina ferox.
O nimium immitis, quæ nos sine fine
trucidas
Atropos, & flecti nec prece, dura, potes.
Non valet heic ætas, nec honor, nec candida
virtus,
Nec pietatis honos, Forma nec ulla valet.
Arbitrio

Arbitrio mors fata suo regit atque gubernat,
 Cum seniore, puer, rexque clienique cadit.
 ANNA, gravismater, Sua clausit lumina nuper,
 Quæ fuerat Sexus gloria magna Sui.
 Floruit in claris virtutibus omnibus illa,
 Et pietas eura Sancta fidesque fuit.
 Hinc in connubio felix erat atque beata,
 Inque viri clari transiit illa torum.
 ASPMANNO nupsit Pastori namque celebri,
 Lindesbergenfi Præpositoque simul.
 Quicquid in ingenua felix optare maritus
 Conjuge vel vellet vel potuisset, erat.
 In miseros illi fuerat elementia magna,
 Turba quod ad tumultum nunc quoque dicit
 egens.
 Et recto cunctam transigit tramite vitam,
 Unde Deo placuit non minus atque viro.
 Post multas messes cum conjuge dulce peractas
 Hinc en! illius lux columenque cadit!
 Non tamen, orba viro, succumbit, pressa dolore;
 In Domino at posuit spemque fidemque suo:
 Hunc humili coluit quoque mente, animoque
 fideli,
 Illius servans pectore iussa pio.
 Hinc is nunc illam ad sua regna beata recepit.
 E terræ miseris eripuitque locis.
 Apta quidem cælo; quisquis tamen optat,
 ocellos
 Serius ut possit claudere triste sui.
 Humectat largis soboles nunc imbribus ora
 Tam decisa cito; stirps sua quippe jacet.
 At non est ploranda, capit nova gaudia cæli,
 In manibus palmas jugiter atque tenet.

Wishetenes Tjenst

år

Den Bästa,

Besannat,

När

Promotor,

Wile och Widtberömde

SENN

Mag: ANDREAS
GRÖNWALL,

Phil: Pract: Prof: Reg: & Ordin,

Med wälförtejente

Lager = Kransar

Krönte

De Höglärde SENN

Westmannos och Dalekarlos,

I Upsala den 15 Junii 1731.

SWad är vår wida werd? Den Högstas
flådosspel,
Der alla hånse gå sitt systemål at hinna,
Der alla stadigt stå i ifrigt hopp, at winna
Ut af sin Herras hand en ljuftig sällhets del.

Si

Si! Hjeltars tappra kropp ej aftar blodigt sår,
Ej sjelfwa döden, som Dem jemt för ögat hänger;
En ewig äre-stod dödsrådslan uteslänger,
At kallas Martis Son, i hug och sinne står.

Mars är en tapper karl, har också tappra Mån;
Men at hans flinka folk des stränga wälde prisa,
Och under all sin tjenst ej nöje ha, ej lisa,
Har mången undrat på, kan hända, undrar än.

Bårt med thet nöje, som Fru Venus sina ger,
Hvars nöje, tjenst och lön i fittslig kåthet stannar,
Den hwar en ärlig själ til afgrunds djup förbannar:
Rent nöjes riker tjenst rent hjerta efterser.

Uti sin trågna tjenst guld-trålen ser sig säll.
Af glädje skulle wist hans falla hjerta brinna,
Om han alt Peru's guld och Mogols skatt kund'
winna,
Förgömma, och der på sig hwila hwarje qwäll.

Af! usel träl, som ro ej eller nöje har!
Ty lönen, Den han sielf tyks ega, honom eger,
Och högsta nöjet är, när sinnet honom säger:
Som draken på sitt gods, så ligg tu ewigt qwar.

Men ädla wishet af! tin tjenst den bästa är,
Si rikens stälta magt dig främsta rummet gifwer,
Präl, sågning, guld och ståt för dig wid dörren
blifwer,
Med ewig ära tu båd' Krans och Crono bår.

Af säll! ja trefalt säll! Den dig här tjena wet,
Tu ewighetens pant; tu himlens högsta prydnad,
Den högstas Contrefait. Ho, som blir i tin lydnad,
Nog får hans sinne ro, hans hjerta ljust bet.
Förståne

Förståndets mörker får af wishets solen ljus,
En ofwug enwishet, som wiljan plår regera,
Wishetens ljuswa tuft med hast kan reformera,
At själen dubbelt ser sig nögder i sitt hus.

När ledsna annat folk wid deras tjenst förtår,
Si lust och glädje då dem wisom städse följer.
Hwad wetas kan och bör, wisheten dem ej döler,
En hertig ro den har, som i det antal år.

Det antal pryden I, I Westra Aros Barn:
I wishets täcka Mån, de Edars tröst och heder,
Som jiren och den Fäst, den Pallas nu bereder
För dem, hvars ädla wett ej snårs i owets garn.

Ert nöje, Edor lön, skall än fördubblad bli,
Och fransar flera än fring Edra hjesar binnas,
Om i de wisas tjenst I til det sista finnas.
Den Högsta wishet sku I och bekrönne si.

Sydfönstan

På Christinæ Dag.

Silda - mån, du Fruars smycke,
Änglabild i mänsko dragt,
Dygdens fina mästestycke
Hwad min swaga sjärl har klått,
Anse med en nådig blick;
Fast det är af minsta sticf.

När som himla ljuset skänker
Och Er dyra namnedag,
Jag med djupste wördnad tänker
På det högsta ljusets lag,

Och

Och uppå det Adla ljus,
Som uplifwar Edert hus.

Solen törs jag icke måla,
Hon förblindar ögats magt,
Skulle jag än gyllne strålar
Uppå detta papper lagt,
Vore det dock döder färg,
Utan ljus och liflig mårg.

Himlen låte huset skina,
Som han präktigt hafwer satt
J och öfwer Fru Christina,
Så försvinner sorjens natt:
När jag lyftar solen se,
Lyftar jag at såleds be.

En annan wid hannes sjukdom.

När jag i oro wankar,
När sinnet fasta ankar,
Wid Floras täcka strand.
En Anglamagt der hwilar,
Som drifwer ångslans pilar,
Från sitt och andras land.

Nu sjunker jag til Grunden,
När denna fälla lunden
Ej eller fredat står;
När all deß pradt och heder
Af swaghet ligger neder,
Och Hyddan illa mår.

Du himla-wett och sinne,
Som bor i skönhet inne,

Sträål

Sträck ut ditt ädla ljus,
Låt brinna nöjets låga,
Så svinner kroppsens plåga,
Så gläds ditt hela hus.

Hör Himmel, hvad jag beder,
Du, som alt styr och leder,
Och har det ömsta bröst;
Låt ingen sorg dem råcka
Och ingen nöd dem skräcka,
Som ha til dig sin tröst.

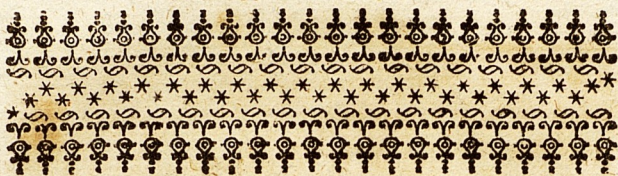
Portrait d' une Bergere.

DAns ma vie innocente & pure
J' admire l' ouvrage de la nature,
La fleur flettrit & son appas;
La verité, toujours vivante,
Reste à jamais la triomphante
Du temps, du fort & du trepas.

Autho-

Authorens
Sånſkaps
Såg.

Jag hafwer sett dygden, jag hafwer
ock sett hannes naturliga skönhet.
Så snart jag såg hanne, ålstade
jag hanne, ty hannes natur är sådan, at
man icke kan afhålla sig ifrån at ålsta och
würda hanne. Men det som försträkte mig
och satte mig i förundran, war at när jag
såg hanne utspida sina strålar och lysa som
måst, drog hon dem in uti sig sjelf, såsom
i deras medelpunkt; Ty hon märkte, at
jag war full med würdnad och förundran
öfwer dem. Jag frågade hanne, hwar
före gören I så? Hon swarade intet derpå,
utan wände talet på en annan sida. Jag
måtte nöja mig dermed; Jag tänkte dock
wid mig sjelf: Hon är antingen afwund-
sjuk om sina strålar; men det är et fel,
som icke kan komma öfwerens med dyg-
den, eller tror hon, at jag är oskickelig at
wärdera dem, alt för swag at se dem, och
owärdig at emottaga deras ljuswa insig-
tande. Detta war utan twifwel hannes
rättmätiga skäl; men jag förpolde desse tan-
kar.

kar. Jette desto mindre sade jag til hånne med en wördsam röst: Solen meddelar likwäl sina strålar åt de förakteligaste och minsta matkar, så wäl som åt de största Lejon, Tigrar, björnar och Elefanter. Det är sant, swarade hon; Men det är ock sant, at matkarne fördölja sina hustruden i jorden, när solen kastar sina strålar som måst, och I weten at Solen förmörkar swaga ögon. För öfrigt sade hon, emedan jag finner Eder nog oförstrått och dristig, gån åst. d, söken hwarest I kunnen finna en stönet utan fläkt.

Efter eder befallning min Hårskarinna hafwer jag nu gjort den alrafarligaste resa i werlden. Jag trodde at hon skulle wara omöjelig, och at jag skulle förlora mitt lif på hånne; men em: i förmodan hafwer jag änteligen kommit til ända med hånne. Nu finner jag, at nästan ingen ting är omöjelig för en själ, som är uppfyllt med lust och wilja, kärlek, wördnad och undergifwenhet. Se här berättelsen af min resa, och hwad jag i hånne hafwer erfarit. Förut wil jag säga Er, at jag har besökt himmel, nedsänkt mig i hafwets djupa afgrunder, genomfarit de farligaste klippor, och undersökt bergens och jordens inelsswor.

Jag lät göra mig Icari wingar, de upflyste mig öfwer jorden, jag klöf luften til dess jag utan hinder åskådade de största himmelske kroppar, då gjorde jag följande anmärkningar. Solen, månan och stjernorne, de store himmelens verk upfylte mig med förundran och wördnad för den, som tilredt desse herlige konststycken. Men när jag noga betraktade dem, fant jag at oc de hade sina fläckar, och äro underkastade förmörkelser. Jorden kan icke heller kallas fullkomligen skön, fastän hon beprödd med sin sommar, rått gifwer öfwer alt förträffeliga witnesbörder om Skaparens wisshet och godhet, och föder på denna årstiden syn, luft och smak med oräkneliga nöjen; ty hon är en tummelplats för laster, och en boning för orättfärdighet, den spasserar med rakt hufwud öfwer alt, hon dräper, hon vinner, och än mer hon älskas, de blinda dödelige blifwa icke warse hannes styggelse, och de tro icke, i hwad elände hon förter dem. Lyckelig är den, som wet hata hanne, förfölja hanne och undfly hannes förgift.

Liljor och blommor, med hwilka wären utzirar jordenes anlete, ega wäl några upbyggelser för ögonens nöjen, men icke för sinnes

sinnenas, emedan så snart de hafwa begynt utspricka, och at wisa sin genomträngande glans af tusende färgor, förwisna de och falla ned på jorden, hwarest de förutna. När jag hade betraktat dessa, och funnit deras bräckliga tillstånd tillika med de himmelska kroppars, som dock blänka så mycket för alla Creaturs ögon, försträcket jag: Jag wiste icke, hwarken hwad jag skulle göra eller säga. En djup och ljuslig sömn intog alla mine utmattade sinnen och lemmar, jag kastade mig ned på blomstren, som omgöfwo mig på tre sidor, på den fjerde hade jag et brant berg, som satte mig i lugn för de wäldsamme nordanwäder, bakom hwilket war et haf nog stort, hwars vågor jag hörde slå sönder sig emot bergets fot. Afstonen nalkades, blomstren drogo sig inom sina blad, hwilka slöto sig nått på alla sidor, och det syntes mig i det de det gjorde, som önsade de mig god natt. Den tankan upwäkte hos mig denna suckan, hwilken jag upsände til himmelen af alt hjerta.

EWIGE wäsende alt hwad jag ser, försäkrar mig om din wjsheit och öfwertyggar mig om min okunnighet och alla de tings bräckelighet, som äro satte under tidens wälde.

wälde. Jag är nögd, när tu will, at så-
ja i wäl at hela wanfligheten, wetandes
at din godhet och kärlek hafwer en oänd-
lig lycksalig del förwarad för dem, som
underkasta sig din wilja, och icke göra nå-
gra nåswisa critiquer öfwer din styrrel, haf-
da barn hertighet öfwer mig, låt mig al-
tid komma ihog at jag är et Creatur, och
hjelp mig at jag alltid må kunna hwila i
din wilja, som et barn i sin moders famn.
Det är mästerverket af alla konst, den
som tiltager i den konsten dag ifrån dag,
är icke et rof för qwälsande tankar, ej el-
ler för häftiga bevärelser. Han blifwer
mer och mer uphögd öfwer werlden och ti-
den, Han winner öfwer sig sjelf den se-
gren, är den swåraste som ock den herliga-
ste, han finner redan det lyckliga tillstån-
dets försmat, som skall upfylla och mätta
henom i ewigheten.

Under det at desse tankar wälfdes i mitt
sinne, sinakade jag en öfwernaturlig ljuf-
lighet, hwilken halp sömnen at tillucka min-
na ögonlock.

Så snart solen geet up på horisonten,
stäck hon mig med sin wärma, at jag måt-
te wakna. Fastän jag skulle haft lust at
sofwa

sofwä ännu litet, reste jag mig dock upp
 helt rolig och förnögd. Suckan til himme-
 len war min första syfta om morgonen, så
 som hon hade warit den sista om aftonen.
 Swart jag kastade ögonen fant jag tusen-
 de nöjen; Himmel och luft, jord och wat-
 ten, berg och stogar, alt war wacker i sin
 ordning. Swart jag länte dronen, hörde
 jag det som dem måttade. Sunnanwä-
 drens lufwa bläst, foglarnas song, Her-
 darnas pipor stånde öfwerens och gjorde en
 präktig musique, at alla bergen gosswo der-
 af genljud. Jag kles berget uppföre et godt
 stycke, der träffade jag en källa, brede wid
 hwilken war en stor ingång i berget. Käl-
 lans watten war klart som en kristall och
 des smak gansta lufsig, men des werkan
 förbryllade mig hufwudet, at jag ej wiste
 hwar jag war en lång stund, jag tänkte,
 och jag bedrog mig ick deri, at et förgif-
 tigt djur skulle hafwa besmittat hånne,
 min nyfikenhet lät mig gå in i berget, där
 woro många gånger, asgångar och fring-
 gånger, många rum och boningar, som
 meddelte sig hwar med annan, alla präk-
 tige och lysande af silfwer och ädla stenar,
 somlige mer, somlige mindre; Ju längre
 jag där ingick, ju mer rikedomar fant jag.
 Jag undrade hwem war egare til alt detta,

jag blef det warse, men med sörsta för-
 sträckelse; i et ögnablick blef jag omgifwen
 med en hop af stöna qwinnogestalter, be-
 klädde i kläder af guld och silfwer, de för-
 blindade min ögon, de satte mig i den dju-
 paste förundran, jag föll på jorden af hjer-
 tans försträckelse, de dansade omkring mig,
 lika som glädjandes sig öfwer et eländigt
 rof, jag hörde hwarken song eller tal, jag
 tordes icke öppna min mun, jag trodde det
 war ute med mig; men när sorgen war
 som störst, werte min glädje deraf, ty de
 försvunno, så snart som de kommo. Jag
 wet ej hwad jag skall tänka om dem, är
 det lofligt at gissa, synes det sannolikast,
 at de giruge själar, hwilka, så länge de ä-
 ro förente med sina kroppar, aldrig kunna
 mättras af rikedomar, sedan de blifwit stil-
 de i trån-dem, wistas de på sådana orter,
 hwilka äga det, som kan komma öfwerens
 med deras omäteliga begär och hwar på
 det har sträckt sig i yttersta måtto, lika my-
 ket; Möjligheter äro inga oomstötliga
 sanningar, man kan neka dem, man kan
 bejaka dem, hwar och en hafwer sin frihet
 at drifwa dem så långt han kan. Jag kan
 aldrig säja, huru jag sågnade mig deröf-
 wer at jag undslap spökelserne, och hade fri-
 het at gå der ut hwarest jag gick in, jag
 ha

hade ej tid at åståda de blänkande skönhet-
 terne, som upfylte hwalf och sidor, jag
 wille ej eller, ty de glänsta til ingen annan
 ända än at förblinda ögonen på de dödlige
 och at skyla sin egen bräcklighet under sine-
 gen glans. Så snart jag satte foten utom
 denna boningen, mötte mig en förgiftat luft,
 jag wiste ej hwarifrån, jag förfogade mig til
 den sköna källan, ju närmare jag nalkades
 hånne, ju starkare blef stanken, jag sån hånne
 uprörd och grumlig, jag wände ögonen på
 alla sidor, jag wille weta orsaken, fant den
 ock med försträckelse, en dröka af en omättes-
 lig storlek låg uti et hål, den hade rört up hån-
 ne, han hade förgiftat både hånne och luft,
 han war Herre til hela berget och hela den
 herlighet, som jag sett. Uti den wrå, hwar
 rest han låg, förwarade han en stor skatt,
 jag såg både Creaturet och skatten, jag flyd-
 de af försträckelse. Jag tänkte wid mig
 sjelf: arme girige, J ären intet bättre än
 ostålige drakar, jag lemnar hwar och en
 förnuftig människa at döma derom. Jag
 lemnar ock huruvida det är sant och möj-
 ligt / at jag såg de sköna bergs och stoas
 råd. Kanste mina ögon woro antingen för-
 wände, eller tillstutne, eller för mycket öpn-
 nade; det är åtminstone sannolikast. Det
 är skada, at inga glasögon kunna gifwas,
 C 5 hwar

hvarmed man kunde åståda andarne. Det är icke längesedan at man påfänt microscopier, igenom hwilka många phænomener äro nu upptäckte, som woro tilförene aldeles obekante och otrolige, såsom matkar, store nog, i mjölk, ost, ättika, at förtiga lifaktigheter i allehanda slags såd, om jag skulle företaga mig, at här om öfwerlyga en bonde, gjorde jag det utan twifwel fåfångt, jag förlorade all min möda, han skulle förr gifwa sig alla orena andar, fastän han icke eller dem sett, än han skulle samtneka min giltiga sats; men förestälte jag honom sanningen, genom et microscope, måste han antingen gifwa mig bifall eller säga, at jag wore en härare, som sökte göra honom galen genom en magisk konst, då, at få honom utur en så grof willfarelse, måtte jag wisa honom, at det icke kunde wara någon trollkensk i en naturlig och ren glasbit, ej eller i hans öga, så wida det war wäl disponerat til alla sina delar. Swarföre är det icke möjligt, at det är åtskillige Creatur i skogar, berg och sjöar, som äro osynlige för våra ögon; hwad mig angår, tyckes mig at intet minsta rum lärer wara tomt i hela den skapade naturen, ifrån jorden til den högsta himmelen är alt fullt. Alla, hwar och en af
sitt

sitt slag, och inom sin Sphere, förkunna
skaparens ära, fastän wi icke kunna se dem.
Sannerligen det öfvergår icke allen- st war
syn, utan ock all war tro och inbillning:
men at icke förarga någon, går jag at full-
följa min resa i den öken hwarest jag war
inlänter. Medan solen war högst på ho-
rizonten, och det war hetast på dagen, hölt
jag mig uti en mörk skog, hwarest de stug-
gerika träden gafs mig en ljustig swalka,
ej allenast för kroppen, som wäl behörde
den, utan ock för sinnet, som gingo ut
sin försträckelse uti en fridsam hwila. Men
tro ej, at jag besant mig der allena.

Allena människa war jag där, så myc-
ket jag wet; men fyrfotade djur, store och
små, af allehanda slag, och af et oändes-
ligt antal lågo der öfwer alt hwar om an-
nan. Ören war ej rädder för björnen, ej
eller fåret för wägen, och råfwen lemnas-
de honom i frid, fastän han eljest hafwer
en stor lusta til hans skinn; En underlig wer-
kan af solenes heta, som gjorde dem alla
wanmägtige, hölt deras naturliga böjelse
fången och gjorde at de långtade efter hwi-
la, och gladdes at de hade undsat den. I
det jag öfwerwågade detta fridsamma til-
ståndet, intog mig denna tankan: männi-
skorne

Störne äro eländigare än de oförnuftige, de
 böra söka sitt yttersta ändamål i frid: men
 de förkasta den, de slitas sin emellan, de
 hata och förfölja hwar annan på alla up-
 tänkelige sätt, och det synes, som woro
 ingen ting mäktig at hämnna deras wäld-
 sammas begärelsens lopp. Skall ej den es-
 wiga kärleken wisa så stor kraft och werkan
 en gång öfwer människorne, som Solen
 visar den öfwer de willa djur? Skall han
 ej bringa dem i et hus under en herdes staf?
 Det stora sällskapet, af hwilket jag war om-
 gifwen, stingrades alt efter som betan för-
 minskades, och solen hastade til sin neder-
 gång. Alla gingo bort, utan twiswel at
 söka sig söda och at återsöka sina tular och
 sina ungar, de lemnade mig allena. Men
 som mörkret wexte mer och mer, behaga-
 de det mig icke at wistas der längre. Det
 är underligt, at Människan har en natur-
 lig böjelse och längtan til ljuset, och dock lif-
 wäl är en oräknelig hop, som älskar
 mörkret och tycker wäl om, at wara i en
 grof okunnighet. Jag finner ingen annan
 orsak, som håller dem deri fångne, än det
 falska interesset, hwilket de kunna stilla i
 från det sanfärdiga.

Et godt stycke af denna stog sträkte sig
 ut

ut i hafwet och gjorde der en liten hälso.
 Jag gick genom skogen alt til stranden, jag
 spasserade der och åstådade hafwet på alla
 sidor, i hopp at upptäcka något färing, på
 hwilket jag skulle kunna stiga om bord at
 blifwa öfwerförder på någon annan ort;
 men jag kunde ej blifwa något warse: ty
 hafwets lugn war nu så stort, at jag icke
 såg en enda droppa watten röra sig. Hela
 hafwets öfwerdel war som en spegel, hwar-
 i den klara himmelen, med små lysande
 stjernor, åstådade sin skönhet. Det war
 för mig et skådowerk; i högsta måttan an-
 genämt. En själ, hwars begärelser äro
 underkufswade och lagde under förståndets
 styrrel, eger et lika lugn, sinakar en otwär-
 derlig frid och selskwer Gud åstadar hån-
 ne med et otroligt behag. Det feltes icke
 stort, at jag icke ropade, si där, hafwet
 är en skönhet utan fläck. Men i samma
 weskwa begynnte Himmelen svartna, wä-
 dren röto såsom sammanswurne, och wä-
 gorne stego mer och mer, drifne af wä-
 drens största wäldsamhet. Hela skönhe-
 ten förswan, jag wiste ej om jag borde tro,
 at hon hade varit. Nu fick jag se et skepp,
 wäl bygt, wäl beprydt, och utrustat utan
 twifwel med rikedomar; men jag önskar at
 jag aldrig hade sett det, ty i samma ögon-
 blick,

blick, som jag blev det warse, led det skeps-
brott, stormann-n hölt en riktig cosa, han
wiste undfly alla swalg och klippor, i den-
na punct war han ostraffelig; men han ha-
de ej gifwit befallning i rättan tid at dra-
ga in de största seglen, jag såg de woro för
många, båtsmännen woro under stor-
mens wäldsamhet sysslosatte at hisa ned
dem, men fåfängt, de kunde ej regera tae-
kel och tng, wädren tryckte ned i hufwets
afgrund både skepp och folk, ingen slapp
undan. Et eländigt spectacel war detta.
Det förestälte mig en fullkomlig afmålning
af de fåfänglige människor, som utsläp-
pa alla sina begärelser, såsom segel åt ly-
ckans wäder, de weta ej hwad det är at sty-
ra sig och wara försiktig, de öfwerlemn-
a sig hela och hålne i lyckans händer, och de
weta ej ord af förr än de förgås.

En kraftig försäkran om wißhet på alla
dessa små reflexioner gaf mig en gammal
man, den jag träffade uti et litet hus helt
allena, hwilket jag fant efter långt sökan-
de, och hwarest jag ingeck, jag bad honom
lemn- mig frihet at hwila där öfwer nat-
ten, han lemnade mig det med all höflig-
het, och än mer, han gaf mig allehanda
slags frukt och mjölk til at wedergwicks mig
med,

med, jag tackade honom, som jag borde/
 af allt mitt hjerta; jag frågade honom, om
 han hade blifwit warse, huru skeppet oss
 hade förgåts. Han swarade mig/ nej; men
 han hade sett många andra tilförene: Han
 tillade, det han hade varit sjelf i sin grön-
 skande ålder som et skepp, hwars segel ly-
 kans wäder uppfyller, men han hade på
 slutet lidit et lyckeligt skeps brott, fastän
 hela werlden räknade honom för olyckelig.
 Jag bad honom upplösa mig gåtan, han
 swarade: jag blef antagen i min ungdom
 i det yppersta hof i Europa, all min om-
 sorg war om et uppförande, som skulle be-
 hoga alla och förarga ingen, jag will ej tä-
 ja huru wida jag lyckades deri, jag tog of-
 förmodeliga språng ifrån den ena heders
 trappan til den andra. Jag smakade alla
 nöjen i werlden: jag egde allt hwad mitt
 hjerta kunde önska sig af de ting, som äro
 här nedre. Men, om jag skulle säga, at
 jag wiste hwad et rent nöje war och sin-
 nets lugn, så särade jag sanningen, det
 är en sak, som jag har lärt och hwar dag
 smakat i denna kulan. I weten wäl, för
 han fort, at det felas ej illfästige människor
 i de stora hof, som söka sin wälgång i an-
 dras undergång, sådant folk omgöfwo mig
 til en stor hej, jag war ej nog försiktig at
 af-

akta mig för deras otrohet, de misshante
 mig den vnnest jag hade hos enwälds Hers-
 ren, werkeligen de wiste så wäl spela sin
 sak, at kungen ansåg mig med stickenhet
 och förakt. Som det war en olidelig
 ting för mitt otamda sinnelag, så mycket
 mer som jag ej wiste något wänteligit fel,
 drog jag mig ifrån Hofwet, och satte mig
 i denna wra af werlden. Det är ej mer än
 et år, jag har bott på denna halfö, men
 under den tiden har jag haft mer nöjen, än
 i de förflutne sextio minalefnads år. Hwad
 I sen på denne halfö, det är mitt, fastän
 jag må säja, herdarne som wakta mina
 hjordar och hafwa sina boningar rundt om-
 tring mig, ega det så mycket som jag, och
 ända mer. Du gör jag ej upwaktning mer
 hos Konungar och Förstar, de kunna ej gif-
 wa mig något, som kan förnöja min ödö-
 deliga anda, utan hos det Ewiga wäsende
 det, han kan allena stilla mitt ewiga be-
 går. Wid detta hans tal fattade jag det
 upsatet, at ej förlora tiden med någon sömn,
 och bad honom derföre uptäcka för mig si-
 na tankar om Gud och des ewiga fullkom-
 ligheter. Han samtyckte dertil. Mitt
 hjerta öpnades med fullt begär, at fatta
 och göma hans meningar, hwilka, fastän
 korta, woro dock fulla med eftertryck.

Den

Den allmänna idé, i hwilken han åstade hela gudomen, war en ewigt lysande godhet, eller, hwilket är det samma, en sannfärdig kärlek och kärleksrik anning. Det är, sade han, en allmänt antagen sanning, och som är understödd af en årtarenhet afwen så stadig som werldenes längd, nämligen at skönheten är kärlekens magnet. Kropsliga skönheter drager til sig en kärlek, som komma öfwerens med dem. Själens skönheter, ju högre de äro, ju starkare och förträffeligare är afwen den kärlek, som de draga til sig. Hela Grefeland som war församlad wid de olympiske lekar, har ej ögon til något annat, än at förundra sig på Themistocles. På detta rummet, hwarest säfångligheten hade hopsamlat alla de nöjsammaste skådespel, är ingen ting som häftar deras ögon, utan denna Sjeltens skönhet. Dese skönheter måge wara wäsenteliga eller skenfagre, derpå kommer det ej an. Et hjerta, som lider bedrägeri på sin kärleks object, tillägger det alla alltelige egenheter, och det gör det afwen til en del at rättfärdiga och enskylla sina öfwersteg och sina willfarelser. Det, som det älskar, är altid det skönaste och fullkomligaste iwerlden. Det är det som har förbundit Poeterne at afmåla kärleken för oss, som

et blindt barn i et barn, som tager glæder
bitar för diamanter, och som icke ser de
fingelser och fel, som det älskar. Men en
sål som betraktar Gud med et äktsamt sin-
ne, hon kan ej lida något bedrägeri, hon
upptäcker oändeliga skönheter.

Otwiswelakteligen är ljuset den sinliga
werldenes förnämsta skönhet, det förutan
är ingen tings skönt, och det helt allena kan
ej wända igen at wara skönt. Därför
har solen, som är ursprunget til detta ljus-
set, allmänt blifwit tilbeden af alla Hed-
ningarsåsom den största Guden.

Gud är werkligen och sanfärdeligen sol
och ljus. Och solen och alla lysande krop-
par äro ej annat än Guds bilder. Sla-
paren hafwer uprättat sig twänne stora
liknelser i werlden; den ena för den förstån-
diga werlden, och den andra för den sinli-
ga werlden. Gud är et ljus, som känner
och som tänker. Han har satt sin bild af
ljus i solen, och han har satt sin tanke-bild
uti de ängelska andar och i de mänskliga
själar.

Den högsta skönhet ibland de utsträckt
warelser, är ljuset, och ibland de andelia-
ga

ga wareller är tankan den förnämsta skönheten. All warelle, som lyser af sitt ljus, wänder icke igen at wara förunderlig skön, änstönt den icke har någon tanka, och all warelle, som tänker, är förunderlig, fastän den icke har något sinligt ljus. Huru mycket skön, förträffelig och förunderlig måtte då detta högst fullkomliga wäsendet wara, som förenar tillsammans desse två: ne skönheter huset och tankan? Drif, sade han, edra förstånds werkningar på Guds men så långt som de kunna gå, och I skolen ej finna någon ting rättmätigare, än at fatta denna Guds oändeliga warelle, såsom närwarande och bistående i alt det som kallas rum, ort och utsträckning, och såsom et wäsende, hwilket werkeligen är ljus, så wäl som tänkande. Det är ursprunget til alt det ljus, som är i werlden, och grunden til alla de förmögenheter som tänka, det är äfwen så stor orimlighet at säga, at Gud icke är en sol och et ljus utan allenast ogenteligen, som at säga, at han är icke et tänkande wäsende: utan allenast liknelse wis.

Människors och andra Creaturs skönhet består uti delarnas lyckliga och wackra öfwerens stämmelse, i det som man kallar

fymmetrie, det är des streks wål afmätte, och wål tillsammans förente rättmättiga sammansättning. Guds skönhet är, så at tala, äfwen så sammanfatter, af stora delar och af sköna afmätningar. Nämligen hans wisshet, hans Majestet, hans magt, hans lif, hans oombytliga waraktighet, hans helighet och alla andra gudomliga dygder, hwilka wi fatta såsom hans egenskaper, och våra idéer, som äro ganska korta, icke hinna omfamna. Majestetelighet är så wesentelig för det som bör kallas skönt, at icke något Creatur kan hafwa skönhet utan så länge som det är Majesteteligit. Man kan icke noga beskrifwa hwad Majestetelighet är, man wet allenast at det är, jag wet ej hwad för et som intrycker wördnad, i det det gifwer kärlek. Det är en glans som födes af mine, af wäsende, af egonen, hwarifrån underfundom utgår en glans, hwilken man icke skulle kunna lida, utan at blifwa rörd deraf. Det Gudomliga majestetet är originalet till alla skapade majesteteligheter. Enwäldes myndigheten utsprider sitt majestet i en wärtes åtbörd. Hurudan måtte då hans majestet wara som eger en enwäldes magt öfwer alt det som Creatur heter i werlden. Magten och myndigheten följer då

ma-

majestetet och är dermed ouplösligen för-
bundet.

Ingen ting är skönare, ej eller större än
et wäsende, hwilket, utan at röra sig sjelft,
inträcker rörelse i alla andar, och i alla
materiens delar; et wäsende, som låter de
döfwaste Creatur, och som äro aldeles us-
tan öron, höra sina befallningar. Et wä-
sende, som har magt öfwer sjelfwa intet.
Ja et wäsende som gör all ting endast, e-
medan det wil at de må wara, och gör dem,
i det han wil dem. Uti skapelsens verk,
uti uppehållsens och uti werldenes styrrel,
måtte man begripa, at ingen ting utgår
af Gud, at alt sker genom hans wiljas
gerning, och en enda gerning, hwars frukt-
barhet är obegripelig, emedan den fram-
skaffar en oändelighet af åtskilliga werknin-
gar. Om en Prins eller koning, som sit-
ter på sin throne, låto röra alla machiner
och alla wiljor i et stort rike, utan at röra
sig, utan at tala, utan at befalla, utan
betjenter, utan tjädrar, wi skulle tro han
woro en Gud och et i högsta måttan full-
komligt wäsende. Wi hade och stål dertil.

Wisheten bör nödwändigt wara för-
knippad med majestetet och magten.

Et så mågtigt wäsende, som det är, om hwilket wi tala. Om det ej hade wishet, woro det det försträckeligaste, det ortmligaste wäsendet, och minst wärdigt at blifwa älskat. Dese egenstapers åtskiljande, ewig magt och ewig wishet, är så obegripelig och så stridig, at det förslår at weta, det Gud är oändeligen mågtig, til at blifwa öfwertrygad, det han är oändeligen wis. Jag åskådar denna djupa wisheten uti werldenes sammansättning, hwars delar äro så sköna och så förunderligen satte. Jag betraktar hånne i himlarnes rörelser, som äro så heftige och dock så ordentelige, i stjernornes och årsens tiders omwärlingar, hwilka göra jordenes rikedom, skönhet och fruktbarhet uti detta oräkneliga antalet af himmelska eldar, som hwälfwa öfwer våra hufwuden, utan någon oreda; och förwara alltid samma lopp och ordning. Jag finner denna wisheten i den lilla werlden, människans kropp, Hwars delar äro sammansatte och inrättade på et sätt, som uppfyller förnuftige människor med förundran och förwillar de gudlöse, som skulle wilja neka den gudomliga försynen och tilräkna alla ting en slump.

Jag kan ej säja, at man behöfwer en oätrolig

trölig förståndets förblindelse til at falla i denna willfarelsen; jag säger, at en hjertats förderfwelse och upstundsiqhet som öfvergår all tro, är mäktig at sluta Creaturet i et så mörkt fångelse. Men gifwes det någon wisshet utan helighet? Skulle Gud kunna wara en oändelig skönhet, om han ej woro oändeligen helig? Jag är så intagen af denna sanningen, at jag påstår, det Gud älskar hånne måst. Dessutan är heligheten et skönhets strek, som passar sig bäst för människan. Hans majestet gifwer oss wördnad, hans magt försträcker oss, hans djupa wisshet är et mål för vår förundran; men deri är lika som intet för oss, det wi skulle kunna efterfölja. Om jag wille efterse Guds majestet, gjorde jag mig til et årlöje, såsom de ofynlige och högfärdige Prinsar, hwilka innesluta sig i sina kamrar, på det de måge wara mer wördade af sina undersåtare, och hwilka medelst et jag wil, wi wilja, bjuda til at göra sig lika med den högsta magten, som allena eger rättighet at säga, det saken må ske, allena derföre at wi hafwe hånne befalt. Om jag wille upphäfwa mig til en gudomlig magt, skulle jag blifwa nedsänkt i förwirrelse och betäckt med skam. Den som wil efterfölja Guds wisshet, han gör wäl och han är wis,

men han lærer icke kunna efterfölja denna
wissheten, utan at efterfölja hans helighet.
En ingen gerning kan wara wis, som icke
är helig, ren och ofwerens stämmande med
Guds wilja. Dese äro de förnämste strek
af den högsta skönhet; men det är ännu
en annan skönhet, som utsträcker sig öfwer
alla dese skönheter, och fördökar deras stor-
lek oändeligen; det är ewigheten. Man
kan aldrig sjå huru mycket ewigheten ökar
alla tings värde. Det gifs skapade skön-
heter, som hafwa stora uppåggeller, det
är sant; men de hafwa denna wäsenteliga
brist, at de icke äro ewige, och allena för
denna orsaken skulld äro de stenfagre skönhe-
ter; drömmar som gå sin kos och förswin-
na; skuggor, sem hafwa intet fast, tällor
af bedrägeri för fåfånga andar, som löpa
efter dese skuggor, utan at någonsin hinna
lycksaligheten som de söka.

Uti den förståndiga werlden äro skapade
skönheter, som icke wända igen at wara
ewige, sådane äro änglarne och de helga
de och förherligade själar, men dese skön-
heter äro hwarken fullkomlige, ej eller sans-
färdeligen ewige. Det är sant, de stola
aldrig taga anda, och de se fram för sig
oändelige Secker; men de hafwa lemnat bak
efter

efter sig en asgrund, som hafwer hwarken
 strand eller grund, som kallas det ewiga
 intet, och de äro, derföre at de hafwa gått
 ut ifrån detta asgrundets intet, uti hwilket
 de icke woro, och hwarutur dock likwål
 Guds magt hafwer dragit dem. Men
 Guds ewighet har haft asgrundar förut,
 och i följe. Det äro herlighets, waraktiga-
 hets, storhets, dygders och skönheters as-
 grundar. De gudomlige skönheter hafwa
 aldrig begynnats, de skola aldrig ändas, och
 emedan de äro ewiga, kallar man dem så-
 dana skönheter, som alltid äro nya. Se
 där sade han, min wän! en ganska ofull-
 komlig afmålning of Guds skönheter; ho-
 pasamlen alla desse strek i et, ljus, maje-
 stet, oändelig magt, högsta wisshet, helig-
 het utan fläkt, och det ewiga alt. Förund-
 dren den riktiga proportion och lyckliga för-
 bindelse, som är emellan alla desse tillsam-
 man. Sen huru det oändeliga Guds ljus
 gör hans enwälds majestet. Förundren
 huru majestetet nödvändigt supponerar en
 oändelig magt. Betraktan huru denna
 magten och detta majestetet lyckeligen för-
 binda sig med wissheten och heligheten, och
 göra tillsammans alla skönheters original
 och ursprung. I skolen deri finna grunden
 til en opartiff kärlek. I skolen få se, at
 D s af

af alla objecter, är Gud den wärdigaste
 at blifwa åstadat, förundrad och allstad.
 Men än mer, änskönt Guds oändelige
 skönheter äro mer än tillräckelige at uppehå
 da oss til hans kärlek, woro det dock omöj
 ligt för Creaturet at älska honom, om han
 icke woro så mycket god, som han är skön.
 I hwad förpliktelse stodo Creaturet då hos
 sin skapare? Det är sant, han hade gifwit
 det warelse, i det han drog det utur intet;
 men i det han icke låto det känna någon af
 sina godhets verkningar, måtte det nöds
 wändigt wara eländigt och oändeligen el
 ändigt: då skulle Gud icke hafwa dragit
 det ur afgrunds intet, utan såsom utur en
 djup graf, hwarest det åtminstone war i frid
 för alla sorge-pilar. Han skulle då icke haf
 wa gifwit det emfintelighet, utan dertil,
 at det måtte känna ewiga olyckor, eller til
 det allraminste, at det skulle finna en ewig
 misstning af det goda, hwilket är det sam
 ma som et oändeligt ondt. Man bör då
 betrakta Gud såsom god, känna och sinas
 ka denna godheten, på det man må älska
 den. Wi säja, det är ock rätt efter wårt be
 grep, at Guds kärlek delas i två grenar;
 af hwilka den ena kallas känslones kärlek
 och den andra ärkänslones. den första är
 grundad på Guds skönhet och godhet, be
 traktad

traktad i sig sjelf, och den andra födes af den känsla och erfarenhet, som wi hafwe sjelfwe af Guds godhet, i anseende til oss. Nu är denna årkänslones kärlek så wist så larnas första rörliga, at man kan icke sätta maskinen och dess hjul i rörelse, utan i den punkten. Hwar och en förnuftig människa beskriver det goda och godheten derigenom, at den är delaktig af sig sjelf. Efter denna idé är det då sant, at Gud bör wara allrahögst god. En han meddelar sig alt och öfwer alt, och genom wägar, som äro obegripelige til sätt och maner och oändeliga til antal. Följakteligen bör han för denna orsaken wara oändeligen älskad, både i anseende til det goda, som wi hafwa undfått, som ock i anseende til det, som wi böra undfå genom årkänsla och genom hopp. De förmåner, som wi undfå af honom, kunna rätt så litet räknas som ögonblicken af vårt lif. En wi lefwa icke et enda ögonblick, som icke är öfwerhopat med flere wälgärningar. Den högsta friskigheten äro ej sparsamme, de äro utöfne med full hand, hwar och en af hans godhets verkningar låter ej kunna finna et åtskildt rum ifrån de andra. At begripa huru mycket wi äro honom skyldige

ge i detta afseendet, är det nödigt, at göra oss et noga och klart begrep, om den dependance hwar i wi stå under gudomligheten. De gudlöse måge göra narr, så mycket dem behagar af denna utlåtelsen: Uppehållelsen är en stadigwarande stapelse. Det är ändå sant. Det följer icke deraf, som de säga, at wi förbyta alla ögonblick warelse, och at vår själ, som wi hafwom i dag, är icke den samma, som wi hade i går. Utlåtelsen wil ej säga annat än det, at den magten som drager oss utur et intet, är den samma som förhindrar oss at falla dit igen. En stark hand, som uppehåller en lefwande människa öfwer en afgrund och som förhindrar hånne at falla deri, gifwer hånne icke alla ögonblick et nytt lif. Hon utöfwar dock samma kraft, som hon skul le hafwa utöfwat, i det hon drog denna människan utur afgrundens djup. Det behöfs ej mindre kraft, at hindra Creaturet at blifwa til intet, än det behöfdes at draga det utur intet. Således kommer alt detta, som kallas rörelse, länsla, nöje, glädje, smak, alt detta kommer af Gud. Jag tilstår då upriktigt, sad: han, at jag, utan undantag, har at tacka det ewiga majestetet för alt, som i alla

i alla ögonblick, i det han förwarar min
warelse, låter mig smaka nya gåfwor,
eller en ny fortsättning af samma gåf-
wor. De Canaler genom hwilka han lå-
ter inflytningarna gå, som förorsaka mig
rörelse och nöjet som deraf flyter, äro så
fina och obundna at mitt grofwa öga
kan icke se dem. Det är nog för mig at
jag känner och erkänner dem.

Wid detta föll jag honom i talet, be-
djandes, at han wille uplösa för mig de
swårigheter, som man finner wid Guds
omätelighet och allestädes närwarelse. Jag
sade honom, at jag har talt här om med
många, men icke funnit annat än en sam-
ling af orediga tankar. Den ene har
sagt mig, at Gud är en punet, som icke
kan delas, men en punet, som har den
förskilde egenskapen, at intaga alla rum
i hela werlden. En annan, at Gud är
alla warellers rum, och den omäteliga
widd hwari hans allmägt har satt dem.
Den ena: at hans wäsende är wäl inne-
slutit i himmelen, men ändå är det upfyl-
leligen ibland allt det som är til. Fast
än jag icke wägar göra slitning här i, tör
jag dock påstå, at de som tala så lunda
om Gud, hafwa icke en gång begrep om
det

det som de säga. I hafwen rätt, swaras
de mig den gamle: ty många hafwa i
bruk, at betjena sig af de tjockaste mör-
ker, til at dermed låta se ljuset, men få
fångt. Det är, som det alltid har varit,
mörkrets naturliga egenkap at förmod-
ka. Om wi wilja hafwa något ljus
om Guds omätelighet, måtte wi affstaf-
fa mörkret, jag menar de falska idèer,
som ställa sig straxt fram för vår inbil-
ning; såsom när det heter, at Gud är
i et rum, man då wille stadfästa, at
han är där sanfärdeligen innesluten: eller
såsom, när det säjes, at Gud är i alla
rum, man wille tillägga honom en wer-
kelig utsträckning, nej det är falskt. At
affstafva denna idéen behöfwa wi denna
reflexion, at en Ande kan icke wara i et
rum, åtminstone icke på det sätt, som
vår inbillning föreställer sig det. Jag
tillstår at ehuru man bjuder til at uplyf-
ta sig öfwer sinnerna och öfwer all ma-
teria, har man möda at fatta en andes
warelse utan at sätta honom uti et wist
rum. Emedlertid synes mig, at hwad
swårighet som det är i deras systeme,
som påstå, at en warelse, som är utan
materia, icke kan sättas i et rum egen-
teligen så kallat, är det ännu större swå-
righe-

righeter i den meningen, som är deremot.
 Ty det som är utan materia, det hafwer in-
 ga delar; det som har inga delar, har ingen
 skapnad, det som har ingen skapnad, har in-
 gen utsträckning; det som har ingen utsträ-
 ning, kan icke hafwa situation uti något rum
 egenteligen så kallat. Ty hwad är det,
 at wara uti et rum, om det icke är at
 uppfylla et spatium? Hwad är det at up-
 fylla et spatium, om det icke är komma
 öfverens med kroppen, med hwilken man
 är omgifwen. Huru kan man komma
 öfverens med kroppen, med hwilken man
 är omgifwen, utan at hafwa delar? Och
 huru kan man hafwa delar, utan at wa-
 ra kroppslig? Om jag tillägger andan en
 utsträckning egenteligen så kallad, då blif-
 wer hwaren ferskilt andans tanka, en af-
 söndrad del af denna utsträckningen, så-
 som hwar en kroppens del är en affön-
 drad del af hela kroppen; hwar en An-
 dans verkning, blifwer då en modifica-
 tion eller bestaffenhet af denna utsträ-
 ckeningen, såsom hwar och en kroppens wer-
 kan är en kroppens modification, och i
 detta fall är det ingen orimlighet at sä-
 ja, at en tanka är rund, fyrkantig, fi-
 gurlig, hwilket går derpå ut at sam-
 manblanda andan med materien. **Så-
 lunda**

Lunda är idéen om Guds omätelighet så-
dan som vår inbillning formerar sig den,
då hon föreställer sig detta högsta vä-
sendets warelse, såsom det hwilket upfyl-
ler oändeliga rum, på det sätt som vi
ärom i våra hus, en falsk idé, som
bör med all omsorg afstättas. Annu fant
jag mig icke nog klarögd, dertfore frå-
gade jag: hwilka notioner böra wi då for-
mera oss om Guds omätelighet? och i
hwad mening fatta wi, at den oändelige
anden är närwarande öfwer alt?

J lären förut medgifwa mig, swarade
han, at vår kunskaps gränser äro så
trånga, at vår Sphere är så instängd,
at wi hafwa så liten idé om andar,
jämwal om våra egna andar, och med
långt starkare stäl om den andan, som
har gifwit alla andra warelse, at det är
intet förstånd i werlden, ehuru uphögt
I någonsin skulle kunna supponera det,
som efter den allrastörsta betraktelse kan
säja eder: se där huruvida Guds egen-
skaper sträcka sig, se där en fullkomlig
idé af hans omätelighet, och af hans
allestådes närwarelse. Emedertid kun-
na wi, med et sundt förnufts tilhjelp, för-
werfwa oss om icke fullkomliga idéer, ät-
minston

minstone rediga i denna sak. Wi kunna, om icke gifwa tillkänna alla meningar, efter hvilka Gud är omätelig, åtminstone utmärka några och wisa, om icke sanningen hel och hålles åtminstone upptäcka hånne til en del. Låt oss fatta Guds omätelighet, icke såsom en särskild gudomfens egenkap, om jag dörs så tala, såsom godheten och wisheten, utan såsom de andra egenkapers utsträckning eller oändelighet. Guds omätelighet är den allmänna egenkap, som gör at Gud meddelar sig alt: at han utsprider sig öfwer alt, at han är det stora rörliga af alt. Eller at fästa oss wid ännu klarare idéer: den oändliga andan är närvarande öfwer alt genom en kunskap utan gränser; genom et allmänt inflytande, och genom en almän styrkel. Detta böra wi nu bewisa, och om wi wilja rätt begripa saken, måtte wi komma ihåg, at hon är af den art, som icke hafwer någon öfwerensstämmelse hwarken med våra nöjen, ej eller med någon af de objecter, som intaga oss och upfylla vår själ belst och hålles; derföre måtte wi sträcka ut vår estertanka och lika som gå ut om oss sjelfwa. Den första idéen af Guds omätelighet, är hans allwetenhet,

tenhet, eller han är närvarande emedan han ser alt och wet alt. Låt oss nu icke åståda gudomen, efter wiße Philosophers sätt, såsom en fastsatt punct öfwer alla warellers allmänlighet. Utan låt oss åståda warellernas allmänlighet såsom en punct och Gudomen såsom et omäteligt öga, som ser alt det som händer i denna puncten, och alt det som kan där hända och som gör en noga sammanbindelse af alla materiens effecter och af alla Andarnas dispositioner. Gud låuner alla materiens effecter, låt oss uplysa denna sats med exempel eller liknelse. En förfaren arbetare tager et stycke materia, som är tjenlig til det arbete hwilket han tänker på, han gör deraf åtskillige jul, inriktar dem det ena med de andre, och ser genom sina konstreglor det som bör härflyta af deras sammanbindning. Supponera nu et widt utseende och åtsamt sinnelag, som kan gå grund ifrån grund, och irån den ena påföljden til den andra; sedan han har sett förut det som bör härflyta af två jul dem han har fogat tillsammans, skall han lägga dertil det tredje genom sin imagination, och han skall hafwa äfwen så wiße affikter på detta tredje som på det första och det andra.

dra. Sedan han har imaginerat sig det tredje, imaginerar han det fjerde, hwilket han skall inrätta med de andre genom sin imagination; efter det fjerde det femte och således oändeligen.

En sådan man han skall kunna wisa helt berrörligheten och på et noga och otvifvelaktigt sätt, hwad som bör härskas af et verk, som är sammansatt af alla desse åtskillige jul. Supponerawidare, at denne Arbetaren i allt tager noga den verkan, som den fina materien, med hwilken wi äro omgifne, kan framställa på desse jul, och hwilken genom sin ständigt warande rörelse, åter, gnager och förtär hela freppen. Han skall widare kunna säga med samma riktighet hwad til hwart och et jul bör hafwa bestånd och på hwad tid hela verket skall blifwa förstört. Tilläggen widare denna Arbetaren et lif och en flitighet, som är proportionerad mot hans imaginations kraft, gifwen honom verktyg och redskap som swara emot hans idéer, han skall göra et stort omäteligt verk, hwars åtskilliga rörelser han skall kunna sammansfoga med noga nåtthet, och se förut alla åtskilliga verkningar med klarhet. Han

skall kunna se på hwad tid rörelsen skall blifwa communicerad ifrån det första af desse jul til det andra, ifrån det andra til det tredje, och så ända bort åt, han skall säja förut alla åtskillige rörelser och alla werkningar, som böra härfläta af deras åtskillige sammanbindelser.

Detta är en supposition, som handlar der oß til det altärealesta som någon sin är. Gud är denna Werkmåtlaren, Gud är detta wida, noga, oändeliga sin nelag. Han framstallar en materia utan rörelse och utan skapnad. Han gifwer hånne skapnad och rörelse. Han gör et wist antal af jul, eller snarare utan antal. Han inriktar dem som det synes honom godt. Han utsprider i dem et wist mått af rörelse, som blir styrd af hans wissnets lag. Deras födes denna werlden, som är så underlig för vår ögon. Han har sett genom sitt förstånd det som bör härfläta af alla desse julens sammanfattande, som göra denna werlden, och han har wetat sammanfoga dem på det allranogaste. Han har sett at en wist quantitet af rörelse, som är inriktet i et wist stycke materia, borde framställa watten; at en annan quantitet af rörelse inriktet

ter i et annat stycke materia, borde fram-
 stafs eld, at en annan borde framstafs
 fa jord, och så bortåt.

Nu em Gud har kunnat sammanfoga
 alt det som borde härflyta af rörelsen,
 som är intröft i materien, har han och
 kunnat sammanfoga det, som borde här-
 flyta af desse ljus, af den frihet, af alla
 desse förmögenheter, som göra andars
 nes warelse; och då han har skapat alla
 dessa andelige warelser, som göra den
 förståndige werden, har han kânt huru
 dana alla deras idéer skulle blifwa, alla
 deras företagningar, alla deras öfver-
 lägningar. Jag wet, sade han, at en
 besynnerlig följd, som flyter af denna sats,
 har förorsakat det några strida emot dess
 allmänhet, at de påstå, det Gud kunde
 icke finna hwartil et fritt wäsende skulle
 determinera sig, ty om han hade sett förs
 ut det misbruk, som människan skulle
 göra af sin frihet, hade hans kärlek för
 rättfärdigheten förbundet honom at före-
 komma det. Men at raisonera på detta
 sättet, är ej annat än lemna hela swår-
 igheten i all sin kraft, i det man wil
 uplösa en swårighet, eller den minst de-
 len. De siöddja sig på denna grunden, at

en Gud, han är cändeligen rättfärdig, vändeligen mäktig, bör använda hela vändeligheten af sina egenskaper til at hindra orättfärdigheten; men denna grunden är af en uppenbar falskhet. Sjelfwa syndenes tilstådjande är vittne dertill. De vilja ej tillstå, det Gud har sett förut, at människan skulle falla i synd. De måtte åtminstone tillstå, hwad de vilja eller ej, at han har sett förut det människan skulle kunna falla deri, och i det han skapat et fritt Creatur, har han funnit, at detta Creaturet kunde wända sig, antingen på dygdenes sida eller på syndenes. De måtte åtminstone erkänna, at Gud kunde skapa människan med så mycket ljus och med så mycket bistånd; han kunde alltid förhålla hånne bewekande stal til belighet och låta hånne så lifligen se hwilka stadeliga påföljder skulle blifwa på hånnes rebellion; han kunde gifwa hånne så stor sinak för lydna och så stor missmak för olydna, at hon aldrig skulle hafwa blifwit felaktig. Emedlertid har han skapat hånne på annat sätt; följakteligen är det falskt, at et wäsende som fullkomligt är rättfärdigheten bör använda alla sina fullkomligheter til at förekomma synden. Följakteligen är den

Den grund, på hwilken man stöder sig när man nekår denna förbindelsen, som Gud kan göra af andarnas dispositioner, en grund, som ej kan försvaras. Kan hända, sade han til mig, I willen, at jag skulle föra denna speculation vidare, men hwartil gagnar det? Kan hända, I skulle wilja, at jag låto eder förstå på et klarare och tydligare sätt, huru det är möjligt, at omäteliga objecter äro alltid närwarande för detta högsta wäsen: det? Men hwilken dödlig tunga kan utföra så höga sanningar, och hwilket sinne lag kan fatta dem? Lycklig är den som kommer ihog at han icke kan wara fördd för den ewiga. Han renar alla sina affikter och lefwer derigenom något i sin Sphere. Det weta wi wist i allmänhet, at de gudomliga konstners Sphere hindras aldrig genom något af de hinder, som inneskränka människors anda. När han hade slutit detta talet, frågade han mig, hwarifrån jag war kommen, och hwad jag hade at uträtta. Min wän, sade jag (jag kunde ej gifwa honom annat namn, tjenligare för honom; ty han följde för mig sin Character och wille wara obekant) Detta rike är mitt fadersland, Huswudstaden är den ort, hwar

rest jag har wistats någon tid, och hwars
ifrån jag är utgången, i uplåt at löpa
igenom en del af werlden, och under sama
ma resa at uplösa en skönhet utan fläck.
En person, hwars ljus och dygder haf
wa något himmelskt, och hwars hela wä
sende är sålsynt och owanligt i de dödlis
gas rike har pålagt mig denna förrätt
ningen. Jag önskar ingen ting högre,
än at kunna utföra des befallningar. Ut
alla de ting, som jag har sett och med
flit undersökt alt hit tills, hafwer jag al
tid funnit något fel; jag lærer få seka,
omlöder lærer jag wända tillbaka, utan
at hafwa funnit hwad jag sökt; men det
är nog, at jag gjort alt möjligit: det
är mitt hopp, som och min yttersta glä
dje, at jag lærer få den äran at göra
den bekännelsen för denna dyra Perso
nen, at dygden, som regerar uti des hjer
ta, är den, hwilken jag, utan smickran
kan kalla fullkomligen skön. I hafwen
rätt, swarade den gamle mannen, ingen
ting förtjenar kallas skönt, utan dygden
allena, hon må vara hos hwem hon
wil. Det är sant, at man kan finna
felaktigheter hos den, hwarest dygden bor,
men i sig sjelft är dock dygden skön eburn
liten hon må vara: Hon werer och för
ökar

ökar sig, hon vinner och utbreder sig, hon
 sitter som en Drottning på sin thron,
 felen förminstas och försvinna, allt efter
 som det himmelska huset får frihet at ut-
 sprida sina strålar på des hjertans him-
 mel. En människa, som har utvalt den-
 na delen fram för allt annat, förwarar
 den med omsorg och riktar sig dert, hon
 förtjenar i sanning skönhetens namn; e-
 medan den skönhet, som består i utwärtens
 form, är ej wärdig at bära en så hög
 titul. Och som I hafwen sagt, at den
 person, som hafwer pålagt Er denna re-
 san eger dygden, den största himmelens
 gåfwa, i högsta mätte, wänden då til-
 baka, söken hwarest I kunnen finna hän-
 ne igen, och bekännen, at hon är self
 det förunderliga, som är så rart ibland
 människor, och som hon har befalt Eder
 at upleta. Är hon sådan, som i hånne
 afmålat, behöfwen I ej frukta, at hon
 upblåses deraf, och än mindre, at hon
 skulle anse Eder med förakt. Således
 undwiken I den mödan, at genomlöpa
 den stora werden. Ransaka wäl den lil-
 la, hon kan gifwa Eder nog at syfla,
 och ju mer I lären känna den, ju mer
 lären I tiltaga i det Ewiga wäsendets
 kannedom. Då stolen I också finna E-

der förnögd i hvad tilstånd och på hvad
ort I må vara. Sedan han hade sagt
dessa ord, säng han följande verser:

Que je me plais dans ce desert sauvage!
Que j' aime à m' egarer dans le fonds de ce
bois!

Ou meditant sur les Divines loix,
Jem' affranchis du monde et de son esclavage.
C' est dans ces lieux, que loin du bruit,
Je decouvre l' epaisse nuit.
Dont toute la terre est couverte
Je tacherai d' eviter sa perte.

Heureux celui qui trouve l' assistance
Dans son chemin d' un ami fidel et sur,
Il gouterá les plaisirs doux et purs,
Il vit content, il dit toujours mon ange:
Sur l' Eternel nos Coeurs fondés
Les vents et l' eau ont beau gronder;
Quand la vertu nous est aimable,
Helas! notre fort est bel et stable!

Sedan vi sålunda hade förnött hela
natten, var det försent at sofva. Sol,
Herdar och foglar förhindrade oss deri-
från; Gubbens behageliga säng och hans
wisa råd hade intagit mig: jag tänkte på
intet annat, än at utföra dem.

Jag

Jag bad honom, at han skulle låta mig öfwerföras ifrån sig, han samtyckte dertill, jag tog afsked af honom, wi emsammade hwarannan, med försäkran, at aldrig för-
gäta hwarannan. Twänne af hans Her-
dar fölgde mig til nästa strand.

Jag for wilse några dagar i berg och sko-
gar förrän jag kunde igenfinna Eder bo-
ning. Min Gud, huru gladdes jag, när
jag fick se hånne, och än mer, när jag fick
öfseäda Eder sielt i Edert lilla Paradis.
Förlåt at jag tillstår det, som ock at den
dag, som uplifwar Edert inwärtas och
pryder Edert utwärtas, är en skönhet utan
fläck. Den som får den glädjen, at stadiat å-
ståda hånne och wara försäkrad om E-
der ynnest, han kan altid lefwa
J Frid.

Uptekning på de Böcker, som hos Lars Salvius blifwit måst på egen kostnad tryckte, sedan dess siste Catalogue följde med Avisorna.

IN FOLIO.

Sraf. Skrift öfwer Högstsal. Drottning ULRICA ELEONORA, af P. S. i patent. 8 öre.
Wäberlets Spåman. 12 öre.
Stämplade Connoissemencer på Swenska, Tyska, Hobländska, Fransyska och Engelska.

IN QVARTO.

Acta Societatis R. Upsal. Scientiarum, på stort Franskt Skrifpapper, för år 1740, à 4 Daler.
Continuation fortfattes.

Beskrifning om Pottaste stuberiet; af Engländeren Chr. Merrets. 16 öre.

Justitiz werket, med Kopparstucken. 30 Daler.

Om Theatern är en bygge: schola? föreståld uti en Oration, i Paris, 1733, af Carl Porée, och förswenskad 1738, af A. M. S.

Dwålbuga Tankar, på Ritsbagen, 1742,
Parentation, wid Högstsal. Hennes Majests Jordefärd, på Swensk vers hållen af J. G. Halman, Sonen. 1 Daler 8 öre.

Ritsbags Predikan, hållen 1742 wid slutet af Ritsbagen, af Bisk. Doctor Eric Alstrin. 12 öre.

Ritsbags Predikan, 1743 den 12 Septembr. af Superint. Nils Lagerlöf. Skrifpapper 24 öre. Tryckpapper 21 öre.

Mätta åran, Ode; af H. E. S. 6 öre.

Swenska Fruntimrets klagan, wid Hennes Högstsal. Maj:ts Graf; af en förjande Herdinna. Skrifpapper 8 öre. Tryckpapper 6 öre.

Sweriges tillkommande Lycksalighet och flor, förutsed wid Hans Kongl. Högghets hertig ADOLPH FREDRICS wal och lyckeliga ankomst til den Kongl. Swenska Thronen af en Herdinna i Norden. 8 öre.

Sal, hållit til Hans Kongl. Högghet, 1743, 18: de Söndagen efter Trinitatis, för och efter Predikan; af Biskopen Doct. Herm. Schröder Sk:pr. 14 öre, Tryp. 12 öre.

Lau.

Lantkar om Skattekonsens nytt i et wäl inrättadt land; af
en Herbinna i Norden. 6 öre.

Underrättelse om twänne slag Swenskt Bomull; som ymnigt
wexa öfwer hela Rifet, upfunnen af Gustaf Westbeck
16 öre.

Alla tryckta Acter; som angå Finska Campagnen.

IN OCTAVO.

BIBLIA, thet är: All then h. Skrift, Gamla och Nya
Testamentsens; på Swensko: Med förriga editio-
ner jämnförd; Summarier och Concordantier å nys
öfwerseende och fullkomligen tillöfte: Nya Register samt
Biblist tideräkning inrättade; med mera. 3 Regalt For-
mat, dedicerd til Hans Kongl. Höghet. Postpr 18 Dal.
Fint Stryp 15 Dal. Franskt Pap'r 12 Dal. Godt Tryck
Papir 10 Dal. Hans Kongl. Högkets Portrait härtil kan
sefskit köpas, så snart det himmer bli ferdigt.

Berättelse om Auckiniska Calmuckiet, eller om det Goldets
ursprung, huru de kommit under Ryssarnes lydno, deras
Gudar, Gudsdyrkan och Prester, huru de skiftas i 4 Uluser
eller Folkhopar; deras Politique och Philosophie, med fle-
ra deras lefwerens sätt och seder, så wid Bröllopp som
Begräfningar: Skrifpr i Daler 4 öre. Tryckp: i Daler.
Consolatio Philosophiz, det är: Wisnets Tröst. Funnen af
A. M. S. Boetio, en ärlig Romare. Brukt af A. M. S.
Beato, en Swensk. i Daler 16 öre.

Inledning til Geomerrien, af Herr Clairaut, Ledamot af
Kongl. Franska Wetenskaps Academien, samt af Kongl.
Engelska Societeten; öfversatt ifrån Fransyska Språket,
och försedd med 14 tabeller. 3 Daler 16 öre.

Physico-Theologie, eller til Gud ledande Naturkunnighet;
medelst Jordflotets och de derupå befintliga Creaturens
upmärksama betraktelse; til ögonstenligt bewis, at en
GUD är til, och at han det högsta Gode, samt et als-
mäktigt och allwiss wäsende är. Med kopparstense, jäm-
te curiossa anmärkningar och experimenter. Författad af
William Derham D. T. canonicus i Windsor, Rektor wid
Upminster i Essex, och Medlem i Engelska Wetenskaps
Societeten. Ifrån Tyskan och Fransiskan, med hwarans
nå jämnförde, öfversatt af A. N. 7 Daler.

Öwinnligt Lantspel på Swensk Vers, af en Herbinna i
Norden. 24 öre.

Resa igenom Asia, Africa och många andra Hedna Länder, som är giord af Nils Marsson Kiöping, Kongl. Maj:ts Steys-Lieutenant: Förbåtråd, och nu tredje gången upplagd. 2 Daler 8 öre.

Samtal emellan afledne Deras Kongl. Majestäter, Hennes Maj:ts Drottning ULRICA ELEONORA och Des Fru Moder, hwarutinnan bägge Deras Kongl. Majestäter hwar annan berätta den mycket märkvärdiga Historien af Deras Lefworne, af Carl Ernst Klein. 1 Daler 4 öre.

Svenska wälsfwade Jordgummians 2:dra Del; af D. von Hoorn. 2 Daler 16 öre

Srio Gothia Munita, eller Historisk Förteckning på Borgar, Fästningar, Slott, Kongshus och Kongsgårdar, som forna tider hafwa varit och än til en del äro uti Sweas och Götha-Riken, uti Svenske Historier och Handlingar sammansökt, them wetterigom til nöje, och kan ske, någon nyttö inrättad, år 1743, och med nödwändigt Resgister försedd, af Amin:OR. 3 Dal. 16 öre.

Om Sättet at bruka åker och äng wid Stora Kopparberget och omkring Fahlä Stad, som redan några år uti Upland varit försökt; men nu efter någras åstundan framgiffnes af Sam. Schultze. 1 Daler 4 öre.

Den förgående Turtur-Dufwan, eller årskilliga bedröfweliga Sönger, sammansatte och samlade af en medlidande ähörare. 9 öre.

Tal om et Borgerligt Samhälles Styrka, samt sätt och utwägar, at komma der til, hållit för Kongl. Svenska Wetenskaps Academien den 26 Jan. år 1743, af Hindris Joh. Wrede, Friherre af Elimä, då han lade af sit derstädes hafde Prædium 24 öre.

Tal om Dödsfängs bättring, af Wilhelm Asheton Doct. Theolog. från Engelsen på Swenskan öfversatt. Skriftpapper 1 Daler. 16 öre, Tryckpr. 1 Dal. 8 öre.

Tal om Ungdomens Upfostran til Krigsmän, hållit för Kongl. Svenska Wetenskaps Academien, den 7 Septemb. 1743. af Aug. Ehreniwärd. 20 öre.

Tal om Öppighets Nyttä, hållit för Kongl. Svenska Wetenskaps Academien, af A. F. v. H. 16 öre.

Testamentum Regiæ UDALRICÆ ELEONORÆ idæ concisionis delineatum, ab And. Ol. Rhyzelio, S. Th. Doct. Archiepp. Lincol. Skrifpr. 16 öre, Tryckpr. 12 öre.

Wisa om Hertig ADOLPH FREDRICKS Intåg i Sverige
och Stockholm. 6 öre.

Äminnelse: Tal öfwer Holstenska Erats-Rådet och Kongl.
Svenska Vetenskaps Academiens medlem Herr Sam. von
Trievald, hållit af Olof Dalin. 20 öre.

Metamorphosis eller Förwandlingar af Hans Mikkelsen,
Borgare i Callunburg. 1 Dal. 16 öre.

Et kort och tydligt begrep af en Engelsk Grammatica ut-
gifwen af Laur. Kullin, 1 Dal. 16 öre.

IN DUODECIMO.

E Manuel en Konung bold, uti en Wisa. 3 öre.

Naturliga Lagen, i förhet sammanfattad för Swe-
riges Ungdom, af Joh. Halman Göstafrson. 18 öre.

Spenabarnas innerliga Röstoffer, framburit af Carl Urban
Hierne Skrifv: 2 Daler, Tryck: 1 Daler 16 öre.

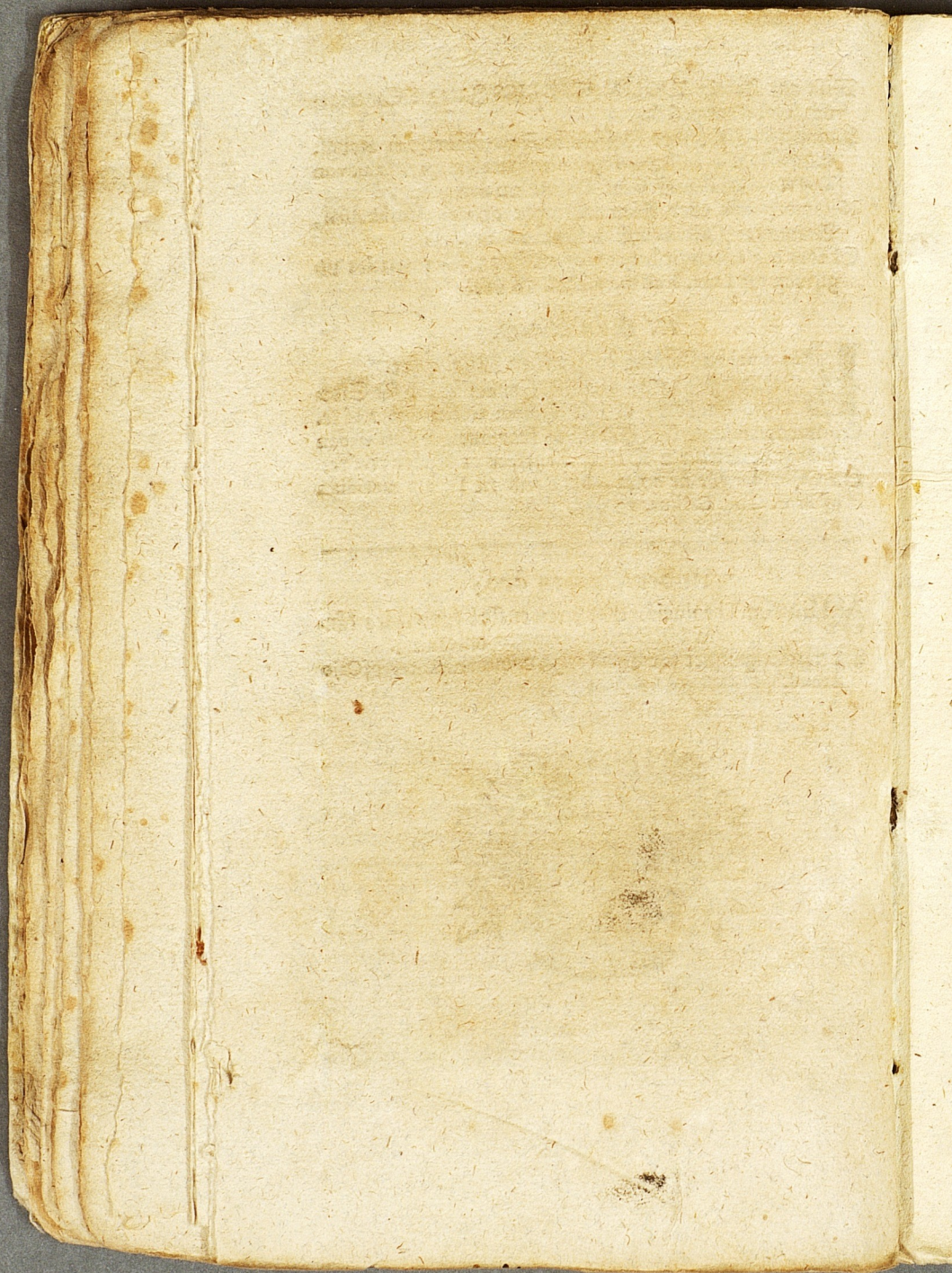
En Callender för år 1743, uträknad til Upsala meridian
af Prof. And. Celsius. 12 öre.

Under Pressen äro:

Naturlig Theologie, eller huru en skal kunna lära kän-
na och dyrka GUD efter naturens anledning.

Andelig Wägnisare för Christeliga Communicanter, af Caj
Arend.

Ms. Bibl. N. III: 6. 3. n. 25.

